Nr. 44 (15.134). Lwów, niedziela 26. lutego 1939. Rok LX.
Ч. 44 (15.134). Львів, неділя 26. лютого 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-16
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.069
" Банку Чеських Легіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 "
піврічно . . . . . . 30.00 "
річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Карпатоукраїнський сойм
збереться 9. березня.

КУП. РАДА МІНІСТРІВ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ РІШИЛА, ЩО ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ НОВОВИБРАНОГО СОЙМУ ВІДБУДЕТЬСЯ 9. БЕРЕЗНЯ В ХУСТІ, БО ВЛАДА ПРИЙШЛА ДО ПЕРЕКОНАННЯ, ЩО СТОЛИЦЯ КРАЮ Є НАЙКРАЩИМ МІСЦЕМ ДЛЯ СОЙМУ. ПЕРВІСНА КОНЦЕПЦІЯ ВІДБУТИ I. ЗАСІДАННЯ СОЙМУ В РАХОВІ, ТАКИМ ЧИНОМ УПАЛА. ПРО СВОЄ РІШЕННЯ ВЛАДА ПОВІДОМИЛА ПРЕЗИДЕНТА ГАХУ, ЯКИЙ СКЛИЧЕ СОЙМ НА 9. III. Ц. Р.

Карпатська Україна
матиме власні гроші.

КУП. З НАГОДИ ВІДКРИТТЯ ПЕРШОГО КАРПАТОУКРАЇНСЬКОГО СОЙМУ КАРПАТОУКРАЇНСЬКИЙ УРЯД ВИДАСТЬ ВЛАСНІ ГРОШІ ВАРТОСТИ 50 ШАГІВ ТА 1, 3, 5 І 10 ГРИВЕНЬ.

МІНІСТР Ю. РЕВАЙ У ВОЛІВЩИНІ.

КУП. Міністр Ю. Ревай виїхав до Волівщини, щоб перевести інспекцію публичних робіт.

Буджет Карпатської України

КУП. Уряд Карпатської України приняв буджетовий прелімінар: 73 міліони корон на шкільництво, 37 міл. на публичні роботи, 16 міл. на хліборобство, 12,9 міл. на здоровля і тіловиховання, 11 міл. на судівництво, 2 міл. на президію ради міністрів. Особові видатки в буджеті вдасться ще обнизити.

Карпатська Україна
розбудовує.

БПСКУ. По віденському арбітражі треба було вибудувати багато нових шляхів, щоби уможливити довіз поживи та перевіз осіб. Віддано до публичного вжитку шлях Хуст—Свалява—Перечин—Пряшів. Важливість цього шляху побачимо, коли подамо, що в часі від 15—31 грудня 1938 року перевезено на тому шляху 15.280 осіб і 4.450 тон товару.

Треба було теж пристосувати до нових обставин і залізницю. Карпатська Україна має 365.25 км. нормальних залізниць, 101.48 км. вузькорейкових та 390 км. автобусових ліній. Денно їздить в Карпатській Україні 60 поїздів. Карпатська Україна далі розбудовує доволі швидким темпом свої комунікаційні лінії.

Лікарі в Карпатській Україні.

КУП повідомляє, що в Карпатській Україні є тепер 132 лікарі, з того 50 українців, 24 „руських", 41 жидів, 10 чехів.

Перед віденським арбітражем було у Карпатській Україні 305 лікарів, з того 187 залишилось під мадярським володінням.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Американські посилки
для Карпатської України.

БПСКУ. 5. січня ц. р. Управа Українського Червоного Хреста ОДВУ переслала до Карпатської України 126 великих пакунків з одягами, обувю та поживою.

Цікаве, що перевіз кораблем з Ню-Йорку до Гамбургу мав коштувати по найдешевшій тарифі 1.680 долярів, але за допомогою Американської Чехо-Словацької Палати перевіз буде даровий. Тільки треба було покрити кошти довозу з Гамбургу до Хусту. Управа ОДВУ повідомила у своєму комунікаті, що за два тижні висилає ще другий транспорт річей до Карпатської України.

Свято Карпатської України
у Бразилії

БПСКУ. В найбільшій радіовисильні в Сан Паольо (Бразилія) відбулося свято Карпатської України. Промову, яку виголосив спікер у радіо, написав відомий бразилійський письменник Монтеро Льобато. Опісля відбувся концерт артиста М. Немоловського, в якого програму ввійшли українські пісні.

Хоч віддалені далеко від рідного краю — вірні сини карпатоукраїнські і з інших українських земель радіють успіхом, що його здобула собі Карпатська Україна.

Мадяри розвязали
ТЕРОРИСТИЧНУ ОРГАНІЗАЦІЮ В МУКАЧЕВІ.

Організація „Соботчопотошів" в Мукачеві вже розпущена. Видно Мадярщина хоч-не-хоч резигнує зі своїх плянів. Тільки робить це поволі, щоб не компромітувати себе зовсім перед своїм населенням. Мадярщина в безнадійному положенні, спеціяльно в найгіршому положенні находяться землі, які Карпатська Україна мусіла відступити Мадярщині.

Мадярщина підписала протикомінтернівський пакт.

БУДАПЕШТ. ПАТ. В пятницю 24. ц. м. в мадярськім міністерстві закордонних справ відбулося святочне підписання протоколу про приступлення Мадярщини до протикомінтернівського пакту. Протокол підписали: мадярський міністр закордонних справ Чакі, німецький посол фон Ердмансдорф, японський посол Матсумія та італійський шаржляфер Ферментіні.

Надія і тривога.

Львів, 24. лютого 1939.

Між надією та тривогою хитається читач щоденної преси. Бо повні бадьорости вістки з широкого світа чергуються з вістками, від яких віє безнадійним смутком. Ясна річ: кому радість — кому з того самого приводу — жаль. Однак у данному випадку маємо на увазі тільки одну справу: мир та війну. І тут ріжні ріжного собі бажають. Ми наприклад зовсім не пацифісти. Навпаки, ми переконані, що йде до війни, не мира, що війна буде, чи це комусь подобається чи ні, та від себе, з українського національного інтересу, вважаємо сам факт війни, хоч як страхітливий для краю і населення і культури, — корисний і бажаний. Але війна війні нерівна: „пацифісти" від „імперіялістів" чи „мілітаристів" тим тільки і ріжняться що одні хотіли б, щоб війна велася між такими то партнерами, другі — з іншими. Конкретно: Европа ділиться тепер на таких, які жагуче бажають собі вибуху війни на Заході, інші нічого не мають проти війни на Сході. Вихідною точкою міркувань одних і других є: „кобн подальше від мене". Зачіпною стороною всі вважають держави „осі": бо динаміка двох европейських націоналістичних великодержав актуалізує ті проблеми, що їх держави, заціkавлені у збереженні версайського договору, бажали досі промовчувати, недобачувати та відкладати.

Недавно казали ми на цьому місці, роздумуючи над питанням „мир чи війна?", що у війну на Заході не віримо, бо така війна перечила б здоровому розумові та рішуче не лежить в інтересі нікого з евентуальних її головних учасників. Від того часу надії на мирну полагоду італійсько-французького спору сильно зросли. День, що його ввесь світ вичікував з найбільшою тривогою, минувся спокійно і приніс — замість мобілізації французької армії — висилку п. Берара з його таємною місією: це був день, в якому вояки еспанської національної армії станули на пірeнейському кордоні. Делікатність, з якою італійці „щезли" з Еспанії з моментом рішальної перемоги у Каталонії, була дуже яскравою маніфестацією примирности. Італійсько-французька ворожість перейшла на площину суперництва впливів у національній Еспанії. Спір щораз більше переходить у руки дипльоматів, щораз менше голосу має вулиця. Щораз частіше читаємо, що Бургос може стати не безпосередньою причиною війни між двома латинськими сестрами, тільки посередником і тереном їх замирення.

Ту саму дипльоматичну метушню бачимо на шляху Париж—Берлін. Знову Льондон заміняв різкі виступи політиків на тихі заходи економістів. У сфері тих обосторонніх заходів найшлись знову малі держави. До кожної зміни уряду чи заповіді зміни режиму в Югославії, Мадярщині, Румунії, Чехословаччині — журналісти дописують коментар про чужинецькі впливи, які діють за кулісами. І та нинішня метушня не має характеру мобілізації впливів перед воєнним зударом. Це радше демонстрація сил та взаємне залякування і заскакування розмірно невеликими речами, які швидше ведуть до нової міжнародньої конференції, до нового Мінхену, ніж до зірвання звязків. Нема ніякого сумніву, що Італія та Німеччина не виреклись своїх кольоніяльних амбіцій і змагань: але теж нема сумніву, що чим менше про це тепер пишуть великі европейські щоденники, тим живіша йде дискусія між офіціяльно акредитованими дипльоматами та неофіціяльними посередниками, які стають щораз моднішi як допоміжний засіб звязку між державами і народами.

Надзвичайно знаменні „пробні бальончики", що час до часу появляються у газетах, головно ліво-демократичних та жидівських про „кокетування Совітів", нові торговельні звязки і т. п. „наближування" ріжних дотеперішніх совітських ворогів та противників до СССР. Виходило б, що і німці і італійці і англійці так і не мають іншого клопоту, як навипередки бігти тепер до Москви, уладжувати у Москві бенкети для совітських достойників, перевірювати можливости нових торговельних умов. Словом — „госса" на Совіти. Трохи гумористично звучать ті звістки безпосередньо після другого по Мінхені погрому совітських впливів у Европі: перемоги ген. Франка. Повінь тих „фільосовітських" вісток поруч із промовчуванням того моменту совітської програної на катальонських полях — аж надто маркантно виявляє політичну тенденцію. З цією темою лучиться теж спроба Совітів відігратися дещо у прилюдній опінії власної держави та закордону —шантажем супроти Мадярщини, яка вже приступила до протикомінтернівського пакту (зірвання дипльоматичних звязків) та супроти балканських держав (Румунії, Болгарії, Югославії), як кандидатів до того пакту. Не думаємо, щоб совітські погрози рішали про становище тих держав, звязаних своїми інтересами далеко тісніше з Середущою та Західною Европою, ніж зі совітським Сходом.

Очевидно, що поруч із усіми тими відомими широкому загалові читаючої публики та невідомими заходами політиків і дипльоматів — іде гарячкова під[illegible]а всіх без виїмку держав світу до війни, і[illegible]отова чисто мілітарна у — фабриках зброї. Читаємо про це фантастичні цифри. До збросневих перегонів впрягли себе і Злучені Держави Півн. Америки. Їх виразна постава по стороні Франції і Англії — хоч викликує у Німеччині й Італії обурення — проте має для тих держав те „бене", що таки зменшує воєнну небезпеку на Заході, не ліквідуючи зрештою актуальних живих проблем, що мусять найти свою розвязку, може менш радикальну й односторонню, зате мирну і тим тривкішу, що за обосторонньою згодою. Проблема сирівців для величезного німецького промислу та проблема забезпеки італійського доступу до Абисинії (Суец, Джибутті) й італійської меншини у французьких північно-африканських кольоніях — це такі живі й реальні проблеми, що мусять найти свою позитивну полагоду, яка не мусить чекати аж на війну.

Життя пливе, час минає і з життям та часом виринають нові проблеми, домагаються своєї полагоди щораз нові справи, яких не можна сховати під зелене сукно. Ось чуємо про забезпеку прав мадярської меншини у Румунії (мадярські ревізіоністичні вимоги щодо Семигороду), ось заповіджена ревізія становища нового югославянського уряду супроти хорватів, які — дай Боже! — мають вигляди добути тепер задовольнення своїх автономічних домагань. У крутіжі історичних подій ніщо не „гине", ніщо не кане у безвістях забуття. Хто думає, що якась жива проблема може „розплистись" і „забутись" тому, що нині гостро актуальні проблеми інші — це груба й основна помилка. Політичної ваги живої проблеми не можуть теж ослабити ніякі механічні заходи, може найприкріші для сучасників — наймаловажніші в історичній перспективі. Коли приходить час на розвязку одних проблем — для інших є ще час „передишки", вони чекають що своєї черги. Політичний розум каже завжди саме у такому часі шукати засобів, щоб позитивно і конструктивно розвязати проблему, заки вона ще виплиє на широкі води. Тільки дуже вузька та вбога політична думка може диктувати пляни — використати час такої „передишки" для стушування проблеми засобами негативного характеру, які багато можуть дошкулити і напакостити, але замість притупити вістря питання, що жде своєї полагоди — тільки його загострять.

З почуваннями надії та тривоги читають мільони читачів щоденної преси у широкому світі вістки, які одних потішають, інших журять. Маємо враження, що ми, українці, не маємо чого сумувати і турбуватись. Нема причини і жити переборщеними екзальтованими сподіванням, що пливуть із душевних бажань, а не реальної оцінки фактів, — але зате є всі дані, щоб бути спокійними та з нервами на віжках чекати поправи нашої долі, залежної у найпершу чергу від нас самих, нашої тугости, видержливости та ефектів творчої конструктивної праці.

ік.

В другі роковини смерти бл. п.
ВОЛОДИМИРА ЧАЙКІВСЬКОГО
проф. гімн. в Сяноці
відбудеться
ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в четвер, дня 2. березня ц. р. в год. 8.30 в архикатедральній церкві св. Юрія у Львові і в церкві в Сяноці.

Дружина і діти.

Скарби еспанського мистецтва в Женеві.

(Від нашого кореспондента).

Женева, 18. лютого 1939.

Урятування цих скарбів тішить тим більше кожну культурну людину, що московські інтервенти разом з еспанськими большевиками знищили і пограбували вже дуже значну частину безмежних мистецьких скарбів Еспанії. Першу думку передати твори еспанського мистецтва, а передусім образи славетної мадридської ґалерії, Прадо під опіку Ліги Націй мав подати граф Куденгове-Калерґі в своїм листі до Генерального Секретаріяту з 13. березня 1937. р., але уряд у Валенсії відкинув цю пропозицію, заявивши, що образи ці забезпечені. Тим менше „забезпечили" інші твори еспанського мистецтва. Редактор „Журналь де Женев", П. Е. Бріке, що відбув недавно подорож по частинах Еспанії, визволених зпід большевицької влади, пише в своїм часописі про акти нечуваного вандалізму, особливо по церквах. Твори релігійного мистецтва нищили большевики цілком свідомо і систематично, намагаючись знищити навіть всі зверхні вияви католицької віри.

Специяльністю Еспанії в цій царині, таксамо як Німеччини, є різьбарство з дерева. У старовинних постатях Христа, Діви Марії та святих вирізблених позолочених і мальованих виявлялась душа еспанського народу впродовж століть. Але у всіх місцевостях, де большевики панували хочби лише кілька годин, церкви пограбовано чи навіть зруйновано. В Андалюзії деревляні статуї витягали з церков, складали на площах і палили. В той самий спосіб знищили горорізби де Монтанеса, якими вславився манастир Санта-Кляра в Алькалі де Гвадаіра. Від багатьох церков у Малязі та в Севілі лишилися лише обгорілі мури. Славетні статуї Педро де Мена і „Вславлення Діви Марії" Альонзо Каньо зникли з катедралі в Малязі. Деякі образи Моралеса, Ріберы і Каньо були сховані ще в 1931. р., і вони знайшлися. Скарби толедської катедралі пограбовані, але один з найкращих образів Ель Греко „Похорон князя Орґаза" знайшли на двірці раніше, ніж большевики могли його вивезти. Теруельську катедралю також пограбовано та її внутрішню обстанову повищено. Означити всі втрати еспанського мистецтва спричинені вандалізмом большевиків можна буде аж по війні, але у всякому разі залишилося ще досить, щоб Еспанія зберегла далі славу країни великих мистецьких скарбів.

Долею їх турбувалися мистецькі кола Европи від самого початку еспанської війни, але поважний крок у напрямі їх рятунку пощастило зробити щойно недавно. Дня 3. лютого підписано умову між міністром закордонних справ республиканської Еспанії, дель Вайо, та делеґатом Інтернаціонального Комітету рятування еспанських скарбів, п. Жораром, щодо перевезення творів еспанського мистецтва до Женеви та передачі їх для перехову Лізі Націй. Ті скарби, що походять з Мадриду, Барсельони та Віщу перевезено на 70 вантажних автах, через французький кордон до замку Барду у східніх Піренеях. Звідти їх перевантажено до 22 вагонів специяльного поїзду, яким прибули до Женеви еспанські мистці, високі урядовці музеїв і паризькі та льондонські члени Комітету, разом з поважною озброєною охороною. В женевськім двірці зібралися майже опівночі в повечисленний ділок представники місцевої влади, і т. д. журналісти, акредитовані при Лізі Націй. У вівторок почалося перевезення 1840 скринь. Вони містили в собі 1115 образів Гої, 43 Греко, 45 Веляскеза, 36 Тіціяна і 25 Рубенса та інші, разом 400 образів. 128 скринь містять у собі найславніші у світі килими, різьби, золоте начиння, порцеляну і т. і. Перевезення чи перенесення скринь до палати Ліги відбувалось дуже повільно з огляду на те, що доводилося дуже уважати не лише на почасти дуже ломкі мистецькі твори в скринях, а і на те, щоб не ушкодити виложених мармуром стін у коридорах палацу. У трьох салях бібліотеки члени Інтернаціонального Комітету разом з митними урядовцями перебирали скрині. Одночасно з Жорар, заступник директора державних музеїв

Франції давав журналістам інформації щодо творів мистецтва у скринях та обставин їх перевезення. Саме перебрання скринь тривало до пятниці. З переданням скринь Генеральному Секретареві скінчилась властиво роля Інтернаціонального Комітету. Переведення інвентури привезених скарбів забере кілька тижнів, участь у ньому візьме і комітет фахівців, призначених Генеральним Секретарем Авенолем.

По переведенні інвентури проектують улаштувати виставу. Але привезені скарби еспанського мистецтва настільки численні, що цілої величезної палати Ліги не вистачило б для відповідного їх розміщення. Самі килими заняли б площу на 14 квадратових кільометрів. Отже буде можливим виставити лише вибрані твори мистецтва. Вибором їх можливо займеться самий Інтернаціональний Комітет, до якого прилучаться директори швайцарських музеїв. Керманичем вистави буде мабуть директор женевського музею історії і мистецтва. Ця вистава має початися приблизно на Великдень, отже десь з початком квітня. Чекатимуть її нетерпеливо не лише аматори, але й знавці мистецтва в цілій Европі, бо деякі твори мистецтва належать до приватних збірок почасти недоступних для публики, дотого-ж у найближчім часі еспанські музеї взагалі не будуть доступні публиці. Який наплив відвідувачів до Женеви викличе ця вистава, можна уявити собі після того, що число відвідувачів самої палати Ліги осягло в минулім році числа 147.000. Треба сподіватися, що й деякі українські мистці та дослідники і прихильники мистецтва спроможуться відвідати цю величну виставу творів старого і нового мистецтва.

М. Данько.

Чи українці в Югославії активні?

З еміграньских настроїв.

Білгород, 21. лютого 1939.

Українці зпоза меж Югославії часто зневажливо або з докором висловлюються про своїх тутешніх братів та їхне життя: — нічого, мовляв, не роблять. В цьому докорі можливо є чимало правди, але лише той, що побував у Югославії і мав можливість пізнати місцеві умови, зрозуміє головні причини такої малої активности місцевих українців.

Ось були надійшли бурхливі часи відродження та боротьби за своє істнування Карпатської України. Місцеві часописи, які так раніш нерадо містили щось про Україну, враз великими літерами почали приносити заголовки статтей та телеграм про Україну. Земляки раділи і тривожно слідкували за звістками: яка доля зустріне найменший клаптик рідної землі. У сербської публики відразу виринуло зацікавлення українською справою. Треба матеріялу для пропаганди, треба інформацій на всі боки. І тут твориться чудне явище. Місцева „Українська Громада" немов завмерла, перестала назверх виявляти і ті ознаки свого істнування, які виявляли тоді, коли про Україну ніхто не хотів і чути.

Зрозуміло, що таке явище у стороннього глядача може викликати здивування, а може й обурення. Але „Громада" за десять років свого життя багато дечого навчилась і знала, до чого може довести занадто голосне виявлювання своїх почувань. Тому свою увагу і ввесь свій організаційний апарат звернула у другий бік — поширити якомога більше пропагандивного матеріялу між місцевим населенням. У першу чергу потрібний тут матеріял для тих місцевих журналістів, які не були байдужі до нашої справи. Далі — друки для сербської публики. Для чогось більшого бракувало засобів, тому пішли листівки з мапою України, статистикою, „переяславським трактатом" і тому подібне. Далі зявилася і брошура у сербській мові „Україна". З деяких причин ця брошура вийшла друком у провінції і без зазначення видавця.

Так переводила свою працю та частина нашого місцевого громадянства, що зорганізована в „Українській Громаді". А інші? Більшість попала під вплив „малоросійської" частини еміграції, яка на підставі сензаційних газетних вісток, а ще більше сензаційних балачок „з певних джерел" підняла велику метушню і почала „самоопреділятись". Довчорашні тихенькі, покірливі малороси враз почали гордо називати себе українцями, бо були цілком певні в тому, що „на весну їдемо додому"...

Під впливом таких настроїв та балачок деякі українці зробили закид „Громаді", що вона нічого не робить, ні з ким не вступила „у звязок" та пропускає момент. Тому при допомозі якоїсь кількости довчорашніх малоросів, а сьогоднішніх українців, вони „самоопреділились" і заклали нове українське товариство, яке негайно вступило у звязок з П. Скоропадським.

Не лишився бездіяльним і відомий „голова Української Фашистівської Держави" Левко Баганец, чи як він себе тепер іменує, „Богунець". Зробив реорганізацію свого міністерського кабінету та почав випускати часопис „Здвиг". Дав навіть, як це і личить державному мужеві, інтервю співробітникові одної місцевої сербської газети.

Решта лишилась пасивна. Одному не дозволяють обставини, другому час, а кому родинні справи.

Світла і тіні нашого місцевого українського життя. Про якесь обеднання, чи спільну акцію — нема і балачок. А проте москалі, очунявши після першого приголомшення, повели акцію. Відчити, дискусії, комічні ревії на рахунок українців і т. д. Все це при переповнених салях і під рясні оплески російської еміграції. Все в них по старому, лише знамените речення Валуева „Нет, не било і не будет" тепер замінене другим, не менше змістовним і виразним — „Не дадім!"... А події і життя йдуть своїм шляхом і ставлять свої вимоги.

В. Анський.

З українського життя на Буковині.

БУКОВИНА І БАСАРАБІЯ ДОМАГАЮТЬСЯ НАЛЕЖНИХ ПРАВ.

У понеділок 14. ц. м. відпоручники релігійних, освітніх і культурних установ Буковини й Басарабії передали королівському намісникові п. Фльондорові меморіял з домаганнями українців тих областей. У склад делегації входили: б. посол д-р Володимир Залозецький, священики о. д-р Касіян Бриндзан від Православної Церкви і генеральний вікарій о. Михайло Сімович від Греко-Католицької, д-р Теофіль Бриндзан від Т-ва „Народний Дім", президент суду д-р Івашко від „Української Бесіди", д-р Антін Кирилів від „Української Школи", інж. Олег Турошанко і Юрій Сербинюк від української преси.

ВИВЛАСНИЛИ ЦЕРКОВНЕ МАЙНО.

Чернівська греко-кат. парохія мала в найкращій частині міста, коло ботанічного саду й української бурси, гарну велику площу. На цій площі вірні хотіли збудувати простору церкву і захоронку. (30.000 греко-католиків у Чернівцях мають лише одну церкву). В тій цілі вироблено ще в 1926. р. подрібні пляни та передано владі до затвердження. Ввесь час маґістрат знаходив якісь формальні недостачі в плянах. Тепер „тому, що площа стоїть незабудована", влада королівським декретом вивласнила її для румунських культурних цілей. Греко-кат. Громаді признано 1.500.000 левів (40.000 золотих) відшкодування.

РОЗКОПИ НА БУКОВИНІ.

Доцент чернівського університету д-р Павло Амброзневич переводив у рр. 1925—1935 розкопи довкола хотинського замку і на терені „шипинської землі". Знайдені предмети з доісторичної доби творять дуже цінну збірку.

Її закупив був. королівський намісник Буковини Олексіяну та подарував фільософічному відділові чернівського університету.

Треба замітити, що Буковина дуже багата на культурні памятки. Серет, Сучава, Цецин, Василів, Шипинці чекають на рідного дослідника.

ПРИСУДИ ВОЄННОГО СУДУ.

Дня 6. ц. м. воєнний суд у Чернівцях (предсідник — полк. Крістеску, що вже виздоровів після атентату) засудив селянських дівчат Марію Олександрюк, Настасію Мельник і Василину Мазуряк з с. Кисилева на 3 місяці вязниці і по 500 левів гривни за те, що вони носили жовто-блакитні пояси і намиста в тих самих барвах.

Таку саму кару дістав і селянин Іван Медвідь з с. Міліева за поширювання алярмових вісток.

НА СВІТОВУ ВИСТАВУ В НЮ ЙОРКУ.

Чернівська промислова палата запросила т-во „Жіноча Громада" до участи у виставі буковинського домашнього промислу, що почнеться 19. ц. м. Найкращі експонати з тієї вистави вишлють на світову виставу в Ню Йорку.

Уладженням української частини занялися: голова т-ва „Жіноча Громада" п-і **Іванна Гордійчук** та режисерка **Оларка Князький**. Їх обовязком подбати, щоб українських виробів не подавали за румунські.

„КРИВДА" РУМУНСЬКОГО УПРАВИТЕЛЯ ШКОЛИ.

Граф **Олександер Василько,** стриєчний брат бл. п. Миколи Василька, є також інспектором ловів у буковинських лісах.

З титулу цього уряду він мав часті суперечки з директором народньої школи Ропчану, який переступав ловецькі закони. Ропчану, почуваючись покривдженим, зробив донос до міністра хліборобства в Букарешті, буцім граф Василько робить українцям у лісових справах ріжні полекші, бо й він сам українець. Граф Василько (частина цього старого українсько

роду зрумунізувалася) подав Ропчану до суду. В понеділок 14. ц. м. розглядав цю справу сенат чернівського карного суду. По довшій нараді сенат не приняв скарги графа Василька станувши на становищі, що закиди Ропчану були безпідставні, але не були ніякою образою.

УКРАЇНІКА В РУМУНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Уважаючи мадярський ревізіонізм небезпечнішим від карпатоукраїнської держави, столична румунська преса ставиться прихильно до українського руху... поза межами Румунії.

Офіціоз **„Романія“** в числі з 6. II. приніс обширну статтю свого кореспондента з Хусту. Він між іншим пише, що мадяри роздавали українським селянам пакунки з солониною, сухарами і тютюном. На пакунках був напис: „Поневоленим русинським братам“. Селяни віддавали ці пакунки місцевим „Січам“, з заявою, що своєї волі не продадуть за мадярську солонину. „Так роблять не якісь запеклі інтеліґенти-шовіністи, але звичайні селяни“ — кінчить румунський журналіст.

„Buletinul Saptamanal“ з 8. II. в обширній статті п. н. **„Між Львовом і Хустом“** описує відомі маніфестації при кінці минулого року в Галичині. При цьому звертає увагу на великий динамізм українського руху по всьому світі.

„Універсул“ з 30. I. у статті „Події в Карпатській Україні“ підносить факт, що українці найширші прихильники чехо-словако-української федерації. Гостро осуджує тактику чехів, котрі насильно хочуть відстрашити українців від співжиття. „Над малою країною навис збройний терор мадярів і підступ чехів“.

В тому самому числі „Універсул“ приніс наукову розвідку, в якій доказує, що басарабські українці це зовсім окремішній елемент. Від москалів ріжниться культурою, історією і навіть расою.

В. Цепин.

ПОДЯКА

В найтяжчих хвилях життя, вала я щастя дістати захист у нашій рідній Народній Лічниці у Львові при вул. Петра Скарги ч. 4. Я найшла там не тільки вечну чайно дбайливу санітарну опіку, але ще й „щире серце і слово ласкаве“, таке цінне для хворої людини. Відчуваючися з заподіяних мені ран, уважаю своїм святим обовязком зложити прилюдну подяку всьому Лікарському Зборові, Сестрам-жалібницям та службі Народньої Лічниці за їх правдиво самаритянську жертвенність, що її я зазнала в часі тамошнього побуту. Зокрема відчуваю глибоку вдяку для Вельмишановного д-ра Яреми Малиса, що довгих шість тижнів мав мене у своїй пильній лікарській опіці, та докладав усіх заходів, щоб помогти мені в боротьбі зі смертю та облегчити болі, не тільки ліками, але також тим доброзичливим теплим словом, що його хворі цінять дуже високо. Саме за цю щиру хоч безкорисну лікарську опіку, за цю жертвенну готовість помогти хворому в кожній хвилині, без огляду на власну втому складаю д-рові Малисові окрему сердечну подяку.

Дякую теж цим своїм друзям, приятелям та знайомим, в першу чергу товаришкам і товаришам громадянської праці, що устно, письменно чи телеграфічно зложили мені заяву співчуття та побажання видужання.

Памятала про мене в дні мого горя також уся наша преса пересилаючи мені до лічниці свої цінні часописи.

„Фортуна Нова“ своїми першорядними виробами старалася буквально осолодити мені гіркі хвилини, а фабрика „Здоровля“ кріпила мене своїми освіжними мінеральними водами.

Дякую теж від щирого серця всім невідомим мені членам нашого Громадянства за докази правдивої любови ближнього у вдячних спогадах про що любов стаpатимуся вернутися до працездатности та в праці забути за подію, яка мене стрінула.

Тернопіль 15. II. 1939.

Іванна Блажкевичева.

З польської преси.

Це називається боротьба і суперництво.

„На правильному шляху“ — так називається стаття п. мар. с. в „Ґазеті Польскій“ (ч. 55 з 24-го лютого ц. р.), з якої довідуємося про „польський стан посідання“ в тернопільському воєвідстві. Це пророчиста відповідь на крики „Слова Народвого“ та інших Ікаців, якни вони підносять з приводу буцімто упадку чи занику польщини на південно-східніх землях польської держави. Прочитаймо:

„Почалося в тернопільському воєвідстві. Тут найперше появилися люди, що зуміли проломити комплекс пасивности і залякання серед польської людности. Настрій тут був поганий. Настрій такий, що — „бють“ поляків. Члени орґанізації військової підготови не можуть збиратися, бо українські боївки їх „бють“. То знову батьки бояться посилати дітей до шкіл, бо їх по дорозі „бють“. „Червоний півень“ пущений рукою підпалача-терориста викликав заграви. Щораз частіше з якогось невідомого джерела розходилися страхітливі, панікарські вістки, що „Варшава“ комусь ту землю „віддає“, що польська влада на Поділлі, то „провізорія“. Так було ще перед трьома роками. А чейже поляки на подільській землі творять сьогодні (крім зрущених поляків) близько одну третину людности і в деяких повітах доходять майже до 50 відс. Відсоткова статистика поляків у сільських громадах представляється так: у 145 громадах є коло 5 відс. поляків, у 138 — коло 10 відс., у 226 — коло 20 відс., у 183 — коло 30 відс., у 147 — коло 40 відс., у 115 — коло 50 відс., у 81 — коло 60 відс., у 51 — коло 70 відс., у 54 — коло 80 відс., у 55 — коло 90 відс., у 57 — понад 95 відс., у 44 — 100 відс. Цей стан був би значно корисніший для поляків, якби не наше власне недбальство, що толерувало масову рутенізацію (головно через зміну обряду) поляків ще до останнього часу (!). Я мав нагоду переглянути вислід розслідів у поодиноких громадах. Я взяв до рук як попало дані, що відносяться до збірної громади Біла. Виявилося, що серед наймолодшого покоління тієї громади знаходиться 677 польських зрущених дітей.“ (!)

Ця країна, — каже автор — якої людність памятає шляхи татарських походів, багато разів вилюднювалася.

„На місце людности, що її вигнали, вирізали чи забрали з собою турецькі і татарські навали, напливали нові осадники зі сходу і заходу — поляки і русини. Супроти цього **сьогодні важко сказати, хто був перший, хто був численніший, хто є справжнім автохтоном.** Одні і другі проливали кров і піт, працювали мечем і плугом. Одні і другі: поляки і русини. А що пізніше хтось посіяв ненависть — це не вимаже спільного минулого.“

Так по словам автора статті виглядає минуле тієї землі. А теперішність?

„Покищо йде боротьба і суперництво. Перед трьома роками здавалося, що поляки піддалися. Очевидно, в моральному значінні. Поховалися, зникли. Як прийшли люди, що пробудили з отупіння тутешній польський елемент, **польщина почала вибивати раптом навіть там, де про неї не було чути.** Прийшла реакція. Місцями ця реакція була брутальна, але успішна. Хвиля терору, що його виконувала горстка ірредентистів супроти польської та української людности — прийинилася. Прийшли інші часи. Польський елемент почав кріпшати й розвиватися. Процес рутенізації загамувався (!). Довгий період мертвоти визволив тепер темпо праці справді імпозантне. Стануло 399 польських людових домів. 146 в будові. З особливою силою розвивається акція будови нових костелів і римо-католицьких приходств. Від листопада 1937. р. чекає на обсаду священиками 12 нових парохій з ґрунтами і дотаціями. Дальші 24 парохії вже майже готові. Крім цього у підготові 39 парохій. В недовгому часі 70 нових парохій чекатиме на обсаду священиками, яких на жаль досі недостає. До кінця минулого року віддано до вжитку 19 нових костелів. Крім цього будують 34 каплиці. За минулий піврік віддали до диспозиції вірних 6 каплиць.

„Динаміка польської людности виявилася теж у зрості числа польських організацій. Число „кулек рольнічих“ зросло за неціпий рік з 652 до 739. В цьому самому часі Т. Ш. Л. збільшило число своїх членів з 25.500 до 29.000, „Звйонзек Стшелецкі“ з 26.000 до майже 33.000. Добровольчі „Страже Пожарне“ з 14.000 до 17.750, „Кола Господинь Вейскіх“ з 3.000 до 7.800. „Звйонзек Шляхти Заґродовей“ почав діяти на цьому терені в лютім 1938. р. Створено 132 кружки, що охоплюють коло 6.000 членів.“

Подібна акція йде і в господарській ділянці. Автор статті пише:

„Послідовна господарська акція довела до того, що загальне число торговельних заведень осягнуло в 1938. р. рівень з часів найкращої конюнктури в 1928. р. і зросло на 30 відс. у відношенні до кризових років та доходить тепер до 20.000 підприємств. Число ремісничих варстатів перейшло рівень 1928-го року і в них має працю понад 17.000 робітників. У 1937-ому році в цій країні, позбавленій усякого промислу, повстала цукроварня „Поділля“, що дає працю коло 800 робітникам. Цукроварня переробляє в 60 відсотках цукрові буряки, що походять із дрібних хліборобських господарств.

„Число Кас Стефчика зросло зі 120 в р. 1937 до 147 в р. 1938. Імпозантне темпо прибрала будова торговельних домів, призначених на приміщення польських купців. Торговельні доми мають стати новими осередками торговлі в містах і містечках, що конкурують з давніми жидівськими осередками, які досі монополізували цілу містечкову торговлю. Таких домів будують 18. Великий торговельний дім у Тернополі будували вдень і вночі і за три місяці підтягнули під дах. Нові торговельні станиці обсаджують головно купці, що рекрутуються з сільської людности. Для підготови відповідного людського матеріялу основано три школи купецької підготови з інтернатами, які прийняли по 4 сільських хлопців з кожного повіту. Це буде кадра майбутнього польського купецтва. Частина з них заложить власні крамниці, частина працюватиме в кооперативних крамницях. Крім цього урухомлено вечірні курси для купців сільського походження, що вже ведуть власні крамниці. В Камінці, Скалаті, Копичинцях, Теребовлі і Будзанові вибудувано за останні два роки торговельні галі. В цілій низці місцевостей розвинулися осередки домашнього промислу.

„Треба також звернути увагу на акцію над сільською дитиною, що розвивається з кожним роком. У 1936. р. було чинних 436 пів-кольоній, з яких користало 17.628 дітей. В р. 1937 — 760 пів-кольоній і 28.647 дітей. В 1938. р. — 774 пів-кольонії і 35.982 дітей... У цьому самому часі число сталих кольоній зросло теж і охоплює понад 1.000 дітей. Прибуло крім цього 6 нових дитячих захистів — сільських йорданівських садків, які ведуть „Кола Господинь Вейскіх“ і „Звйонзек Праци Обивательскей Кобєт“. Щоб піднести гігієнічний стан села збудовано в останніх трьох роках 17 сільських купалень, в будові є 27. Польська кооперативна акція розвивається поруч української, здобуваючи щораз більшу кількість станиць. Тепер на терені тернопільського воєвідства діє 1.029 українських кооператив і 764 польських „спулдзельні“.

Польське громадянство на Поділлі — кінчить автор свою статтю — на добрій дорозі, воно „почало реальну працю і цей шлях найпевніше доведе до нормалізації відносин на південно-східніх окраїнах“. Бємося в голову: яка ріжниця між тією „нормалізацією“ автора з „Ґазети Польскої“ і „Польскої“ отже й самої „Ґазети Польскої“ з протинормалізаційною активністю Озону і противнормалізаційною тимсамим Озону і програмою панів Ґрабського, Ґлуховського та інших Буяків?

"ивна справа одного виселення у Скалатщині.

Дня 20. І. н. р. староство у Скалаті виселило 30 км. від границі на 3 роки **Івана Ковальчука** с. Луки з Камінок біля Підволочиськ за **те**, що він за перебування у граничній смузі був два рази караний. Нічого не помогли інтервенції у старостві, ні точні вияснення у справі тих кар, які староство наложило на Ковальчука. Бо треба знати, що в селі є двох Ковальчуків Іванів: один син Луки, другий син Миколи. І кожний з них обох був раз караний, тільки **через помилку обі кари доручено одному Ковальчукові.**

Зі справою покарання Івана Ковальчука с. Луки було так: Будучи секретарем читальні „Просвіти", він поїхав до Підволочиськ до нотаря, де мав підписати разом з головою читальні умову купна і продажі. Там його арештували, бо не мав при собі „доводу особистого", і покарали гривною 3 золотих, які він заплатив. **Другої кари Іван Ковальчук с. Луки не мав.** Ця друга кара відноситься до другого Ковальчука, теж Івана, але сина Миколи, який з виселеним Іваном Ковальчуком не має нічого спільного. На це є свідки.

Думаємо, що обовязком компетентних кол є провірити справу виселення Івана Ковальчука с. Луки і дозволити йому жити спокійно в своєму селі.

НЕДОСТАЧА РІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН. ПАТ. У міністерстві праці відбулася конференція, яка ствердила, що цього року — як і давніше — не стає робучих сил у німецькому рільництві, тому прийдеться спровадити їх зі закордону.

—о—

ЖИДИ ТРАТЯТЬ РУМУНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.

ЧЕРНІВЦІ. ПАТ. У Ботошанах на 3.238 жидів втратило громадянство 2.673. 500 жидам признано громадянство, 65 справ ще не вирішено.

КАРА СМЕРТИ В ІРЛЯНДІЇ.

Ірляндський парлямент приняв у другім читанні 71 голосами проти 10-ох закон, що вводить кару смерти за державну зраду і шпигунство.

Німецька преса про українські справи.

(УПС — Берлін). З останніх голосів німецької преси на українські теми містить найцікавіші есенська **„Національ-Цайтунг"**. У числі з 16. II. пише „Н. Ц." у довшій нотатці про увільнення з вязниці відомого зрадника Бродія, яке ґазета вважає одним із дальших протиукраїнських маневрів Праги. Насвітливши минуле Бродія, який брав від мадярів гроші за свою провокаційну роботу, ґазета пише м. ін.: „Звільнення обосноване проголошеною в жовтні президентом держави амнестією. Та коли віродостойність цього аргументу піддають у сумнів, то це не дивно вже хоча б тому, що кидається в очі, що треба було аж 4 міс. для ствердження, чи можна в даному випадку пристосувати амнестію, чи ні. Тому інші, ймовірно засновані в чесько-українських відносинах моменти причинилися до звільнення. Бродій перебуває тепер у Празі. Про його поновне включення в українську політику не доводиться й думати, бо його особа не тільки не находить ніякого відгомону в батьківщині, але він не міг би навіть тішитися там тією великодушно подарованою йому водею, що її має в Чехії".

Цей самий часопис з 18. II. містить **інтервю з мін. Ревеєм** п. н. „Повна національна однодушність!" В інтервю міністр заявив м. ін.: „Міністрами карпато-українського краевого уряду може іменувати президент держави тільки такі особи, яких предложить сойм. **Чеський ґенерал Прхаля не буде до них належати."**

Дальші статті про Карпатську Україну принесли такі часописи: **„Франкфуртер Фолькс-блят"** з 20. II. „Через Карпатську Україну" (з картою), **„Дер Фірер"**, Карльсруге з 17. II. „Подорож через чотири країни"; ця-ж ґазета з 16. II. — „Карпатська Україна" чи „Карпатська Росія?", **„Дрезднер Нахріхтен"** з 19. II. — „Блеск і нужда в країні русинів (?) — репортажі з Карпатської України", **„Дер Обершлезіше Вандерер"**, Ґляйвіц з 16. II. — „З Праги в Карпатську Україну"; ця-ж ґазета з 17. II. — „Від села до столиці". **„Вестфаліше Ляндесцайтунг Роте Ерде"** з 17. II. видрукувала статтю „Карпатська Україна" і „Чи є багатства в Карпатах?". Дальші статті про економіку Карпатської України принесли: **„Кобленцер Національблят"** з 19. II. — „Казочні карпатські скарби" й **„Остдойтше Моргенпост"**, Бойтен з 19. II. — „Господарське майбутнє Карпатської України".

Коротші й довші нотатки принесли ріжні ґазети про відозву хустської ЦНРади в справі піввідсоткового податку, про участь Карпатської України у весняних липських торгах, про скорий приїзд 4.000 робітників з Карпатської України на працю до Німеччини й ін.

Починаючи від великих щоденників і кінчаючи на найменших провінціональних ґазетах вся німецька преса пише про останні дебати в польському соймі та про ріжні голоси польської преси на українські теми, зокрема про домагання „Ґазети Польскої" якнайскорше спольщувати українців у Польщі.

Ціла низка ґазет принесла знимки з післявиборчих маніфестацій у Хусті та з побуту карпато-українського населення. **(УПС.)**

Хто ще не прислав самочинно дару з нагоди Різдва Христового Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова 12 — той зробить'це певне в лютім.

Знищення кооперативи.

З 18. на 19. січня ц. р. в саме свято Йордану незнані справці вломились до кооперативи „Хлібороб" у Залаві та почали свою юдину роботу, не даючи спокійно пересвяткувати нашого величавого Йордану. Коли на Йордан рано люди почали йти до церкви, завважили порозкидані деякі предмети з кооперативи, як пуделка, папери і т. п. і зараз повідомили управу кооперативи. Колиж прибули під кооперативну домівку, ствердили вломання дверей, а увійшовши досередини, побачили страшний вид: майже всі товари були в жахливий спосіб знищені. Нищення було планове і виглядало так: за лядою висипано товари зі шаф, як перець, гвоздики, какао, нитки, цукор, мучку, цукорки, паперці, фарбу і т. д., все те вимішано і на це висипано яйця, які всі побито та з товарами вимішано так, що згаданих товарів не можна було вже ніяк урятувати. На другому місці, де стоїть нафта, висипано сіль, цукор грис, цукор кістку, синку і на те все вилято баньку машинової оливи. До бочки селедців вилято фляшку бензини. Було також до 1Б сотн. збіжжа в мішках, мішки порізано, збіжжа висипано і вимішано, жито, ячмінь, гречку, кукурудзу і пшеницю все разом. На стінах висіли портрети наших визначних людей, які також знищено, побито шкла, а самі портрети подерто. Крім цього забрали тютюн і трохи цукру. Шкода, заподіяна нашій кооперативі дуже велика, бо сягає коло 800 зол. Деякі книжки, як „Правовий порадник" та 1 зшиток найдено в ріці. Про цей прикрий для нас випадок повідомлено поліцію, яка почала вести доходження, але до цієї пори безуспішно. Тому, що село Залаве невелике і до того небагате, знищена

кооператива осмілюється просити кооперативи доброї волі, котрих ще таке нещастя не діткнуло, прийти знищеній кооперативі з помічною хочби і малими датками. Жертви можна надсилати на адресу: Українбанк Каса „Поміч“, Теребовля з допис闭ою: Для кооп. „Хлібороб“ у Залавю. — Інші часописи просимо передрукувати цей допис.

Управа.

(„Госп.-Кооп. Часопис“).

Мадярська націонал-соціялістична партія розвязана

ЗА БОМБОВИЙ ЗАМАХ НА СИНАГОГУ.

БУДАПЕШТ. ПАТ. Мадярський уряд розвязав у пятницю націонал-соціялістичну партію. Поліція окружила вранці партійні домівки в Будапешті й на провінції та опечатала їх після ревізії. Архіви перевезено до префектури. Як говорять, чимало націонал-соціялістів, зокрема провідників, піде до концентраційних таборів.

Безпосередньою причиною розвязання партії був вислід слідства у справі замаху на синагогу: виявилося, що виконали його націонал-соціялісти. Орґан націонал-соціялістів „Мадяршаґ“ припинений, провідник партії Саляші є у вязниці.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Не даймо загинути народній культурі!

Розкопи та щасливі находи д-ра Я. Пастернака в колишньому княжому Галичі-Крилосі не тільки вивели на денне світло величаві памятки нашої історії і тим викликали ще більше, як досі, зацікавлення нашим історичним минулим, а то й повели на нові дороги історичні досліди в нас над княжою добою, але також викликали великий духовий підем у народі. В неменшій мірі ті розкопи спопуляризували також археольоґію, а з тим і музейну справу.

Тому не від речі буде запізнати ближче громадянство з життям, ролею та значінням наших музеїв у теперішніх умовинах. Музейна справа поступила у нас за останні роки значно вперед: у краю по важніших осередках повстав цілий ряд обласних музеїв, що є якби підбудовою наших центральних музеїв у Львові, а саме Національного Музею та природничого й Культ.-Істор. Музею при НТШ.

Хочу довше спинитися на цьому останньому. Культ.-Істор Музей НТШ ділиться на 2 відділи: археольоґічний та етнографічний. Археольоґічний відділ збирає та зберігає памятки з доісторичних і вчасноісторичних часів (посуд, знаряддя, зброю, прикраси й т. і.), етнографічний відділ — предмети народньої культури.

Народня культура — це твори рук (матеріяльна культура) й духа (суспільна й духова культура) простого народу, головно селянства й нижчих менше освічених верств. В обсяг матеріяльної культури входять: хліборобське й господарське знаряддя, будівництво, їжа, ноша, посуд, знаряддя у звязку з ловецтвом, риболовлею, транспортом і комунікацією тощо; суспільна й духова культура обіймає народні звичаї, повіря, ворожби, пісні, прислівя, казки, музику й музичні інструменти, мистецькі вироби, танки, гри й т. ін.

Народня культура — це та багата, гарна й рінномаєтна творчість народн. духа, що вигискає прикметне для кожного народу пятно на своїх творах. Про багатство та красу української народньої культури хіба зайво багато говорити. Не менше від своїх захоплювались і захоплюються нею і досі численні чужинці.

Науково досліджує народню культуру етнографія, розмірно молода наука, що для пізнання культури й духа кожного народу має велике значіння. В західній Европі етнографія — популярна наука, вона якслід оцінена та входить до шкільної програми як предмет навчання у школах. У нас вона мало доцінювана.

Коли археольоґія є в тому щасливому положенні, що предмет її досліду, отже багато ще предметів доісторичних і вчасноісторичних культур, знаходиться під землею, якби збережені й законсервовані там і тільки чекають на відповідний момент і щасливого відкривця, щоб вийти на денне світло, то з етнографією та предметами — творами народньої культури справа стоїть куди гірше. Правда, що час нищить, але археольоґія — це наука, що розростається, підсилювана щораз новими находами, наука, що має ще сказати багато нового. Зате етноґрафія досліджує в терені часто вже останки народньої культури і за короткий уже час буде здана виключно на музейні збірки й етнографічні записи.

Великі та глибокі переміни в житті народу майже на кожному кроці, що їх принесла зі собою світова війна, суспільні рухи, головно процес урбанізації, себто наплив сільського елементу до міст і поворотний відплив у село, дальше еміграція та ще більше іммігpація і вкінці загальніша освіта спричинили те, що народня культура не тільки зміняється й занечищується чужими додатками, але взагалі поволі вигибає. Ми не можемо допустити до того, щоб ця багата й гарна народня культура, твори рук і духа народу, ці цінні докази глибокої та своєрідної культури нашого народу марно гинули та пропадали безслідно.

Тому крайня пора поробити енерґійні заходи, щоб зберегти останки народньої культури та забезпечити їм місце в музеї. Але музеї вимагають великого грошевого вкладу. Коли в інших народів музеї удержує виключно держава, або самоуправа, у нас здані музеї на громадянську жертвенність.

Допомога громадянства для музею повинна бути двояка: збирати в терені та приносити до музею археольоґічні й етноґрафічні (тож і всякі інші) предмети та грошева допомога.

Щоб наладнати і здобути від громадянства оцю грошеву допомогу та забезпечити істнування музею, повстало з кінцем щасливого находання в Крилосі 1937 р. при Культ.-Істор. Музею НТШ Т-во Прихильників тогож Музею. Т-во поставило собі як ціль: збирати до музею етнографічні й археольоґічні предмети, порядкувати та консервувати музейні експонати, висилати в терен наукові етноґрафічні поїздки, переводити археольоґічні розкопи в Крилосі та всіх інших важних історичних місцях, улаштовувати етнографічні вистави в музеї тощо. Словом — усе для музею, бо добре поставлений музей — це для чужинця покажчик високої культури даного народу.

Музей і Т-во Прихильників Музею є в звязку з Етнограф. Комісією НТШ, що збирає етноґрафічні записи та науково опрацьовує їх. Т-во Прихильників Музею НТШ за один рік проявило дуже живу діяльність, хочби згадати Етноґрафічну Виставу Полісся, розкопи на Золотому Тоці в Крилосі, кілька етнограф. поїздок у край, а ц. р. з початком березня влаштовує Етноґрафічну Виставу Лемківщини. Далі восени виставу княжих памяток, крім цього буде фінансувати дальші розкопи на Зол. Тоці й ін. Але недавні загальні збори Т-ва Прихильників Музею виявили, що членів має Т-во тільки 440, з тоголедви 350 львівських, що з уваги на великі завдання і високі цілі Т-ва трохи за мало. Т-во совісно виконує свою працю, тепер черга за громадянством.

Калістрат Добрянський.

—o—

Відкладаймо десятину..

Від ряду літ іде в нас пропаганда за раціональною ощадністю, але ощадність ще не стала засадою нашого загалу. На те складаються головно дві причини: одні кажуть, що не можуть щадити, другі — не знають, кілько щадити. Даємо тут пораду одним і другим. Передусім треба собі сказати, що щадити повинен кожний. І з найскромнішого прибутку треба відложити щось на гірші часи, коли скромний прибуток може замінитися в нулю. А кілько відкладати? Приймімо, що людина працює нормально від 25 до 55 року життя, а потім іще буде жити до 70 року. Значить, що заробляє 30 років, а потім жити мусить не працюючи — 15 років, себто половину робітних років. Виходило б, що хто відкладає 30 років половину прибутку на „потім“, має забезпечену решту життя. Але так мусів би робити тільки той, хто складав би гроші дома. Хтож буде щадити раціонально, в Земельнім Банку Гіпотечнім, той потребує складати тільки восьму або навіть десяту частину прибутку, а житиме й потім так, як жив працюючи! Приклад: Хто складає в банку на нормальний відсоток щомісяця 30 золотих, наскладає за 30 років кругло 10.000, але з відсотками матиме к. 30.000 золотих! Висновок: відкладаймо бодай 10% прибутку — але постійно — на ощадність у банку, — а майбутність наша забезпечена (Ю.)

—o—

КИТАЙЦІ НЕ БОРОНЯТЬ ГАЙНАНУ.

ТОКІО. ДОМЕІ. Японці обсадили пристань Тсінлян на східному побережжі Гайнану. Китайці цілком не боронилися.

—o—

НАСЛІДНИК ПЕРСЬКОГО ПРЕСТОЛУ ВИЇХАВ ДО ЄГИПТУ.

Наслідник перського престолу виїхав у пятницю до Єгипту з двома міністрами, предсідником парляменту та кількома вищими урядовцями. В дні 2-го березня відчалить він на яхті єгипетського короля з Бейруту.

Як відомо, перський наслідник престолу має одружитися зі сестрою єгипетського короля.

Зі студентського життя.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ У ВАРШАВІ.

Дня 18. II. ц. р. відбулися звичайні Загальні Збори Української Студентської Громади у Варшаві. Після вступних формальностей складали річні звіти члени управи і провідники секцій.

Звіт із діяльности секретаріяту склав секретар Любомир **Ортинський**. У звітовому році треба було заводити діловодство секретаріяту наново, бо в часі ревізії 28. V. 1938 р. поліція забрала все, що тільки було в секретаріяті. Всеж на початку академічного року заведено всі нові книги й наладнано діловодство якслід. В часі ферій секретаріят давав інформації про студії у Варшаві (54 інформації), вів кореспонденцію з усіми українськими студентськими осередками в краю і деякими з заграниці. Реєстр членів, студентів університету, виказує 75 осіб, з чого 34 з Галичини, 30 з Волині, 2 з Холмщини, 2 із С. У. З., 5 із Варшави.

В минулому академічному році вступило 29 нових студентів, скреслено 7. Треба згадати, що коло У. С. Г. гуртується ще коло 110 студентів інших високих шкіл. З цього числа 71 походить із Галичини, 21 з Волині, 3 із С. У. З., 3 із Холмщини, 1 із Полісся, 7 із Варшави. У звітовому році прибуло 50 нових постійних гостей студентів інших високих шкіл.

Скарбник студ. Ростислав **Сочинський** склав звіт із каси У. С. Г. По стороні приходів вписано 5.906 зол. Таку поважну суму здобуло Т-во власними силами із вкладок — 507 зол., бібліотечного абонаменту — 609 зол., імпрез — 986 зол. Поважну рубрику творять датки громадянства — 1.287 зол. Субвенції з університету зменшилися в цьому році до мінімум: всього 100 зол.! Львина частина приходів йде на домівку (місячно 250 зол.). В цьому році зроблено великі інвестиції: ціле уладження домівки коштувало 550 зол. На бібліотеку видано 236 зол. Буджетовий рік замкнено сальдом 264 зол. 78 сот.

Як щороку, так і в цьому році працювала крамничка, що мала обороту 5.579 зол. Майно зросло до 1003 зол. Чистий дохід 340 зол. Всі товари куповано в українських фірмах і фабриках.

Допомогою незаможним студентам займалася допомогова секція. Провідник Іван **Чернецький**. У звітовому році видано позичок на суму 880 зол., обідових бонів на суму 455 зол. Кількох товаришів дістало мешканеві субвенції. В першому триместрі видавано вечері.

Бібліотекарка Ангелина **Кабайда** подала у своєму звіті, що бібліотека має 905 позицій, у звітовому році прибуло 76 позицій. До У. С. Г. приходила вся українська преса й деякі чужі журнали.

Про духовий розвиток членів дбала видавничо-відчитова секція з студ. Любомиром **Певенським** у проводі. Праця в трьох підсекціях: а) фільософічній, б) політично-актуальній, в) економічній. Секція дала 5 рефератів та влаштувала 5 імпрез. Улаштувала курс українознавства, в якому взяли участь між іншими проф. Огієнко, проф. Кубійович, д-р Андрусяк, м-р Коровицький.

Медичний гурток під проводом Ростислава **Сочинського** обєднував 43 членів. Уладив 7 рефератів, його бібліотека збільшилася на 87 томів, придбано медичне приладдя за 500 зол., улаштовано піклунсько-санітарний курс із 25 учасниками. Дохід медичного гуртка 568 зол., сальдо 366 зол.

Секція Студенток обєднувала 28 студенток. Улаштувала фотографічний курс, в якому взяло участь 25 осіб. Курс вели фахові сили. Кожного тижня секція мала сходини з рефератом. Провідниця Ксеня **Світлик**.

У підсумках голова Т-ва **Регей** ствердив, що праця в Українській Студентській Громаді, як це вказують звіти, дала гарні висліди.

По звітах Рев. Комісії і Товариського Суду ухвалено дотеперішній Управі абсолюторію і вибрано нову Управу в такім складі: голова — Василь Регей, студ. філ., заступник голови — Вадим Яровенко, студ. еван. теол., секретар — Любомир Ортинський, студ. прав, скарбник — Микола Богуславський, студ. філ., бібліотекарка — Ангелина Кабайда, студ. філ., заст. секретаря — Григорій Самчук, студ. філ., заст. скарбника — Кость Гаранчук, студ. філ. Контрольна Комісія: Володимир Данилевич, студ. філ., Іван Чернецький, студ. мед., Михайло Кокоруздь, студ. еван. теол. Товариський Суд: Олег Штуль, студ. філ., Володимира Трильовська, студ. прав Теодор Гриців, студ. прав.

Письма до У. С. Г. слати на адресу: Варшава I, скр. п. 625. Домівка Т-ва при вул. Добрій ч. 53, м. 21.

ЗАГ. ЗБОРИ „МЕДИЧНОЇ ГРОМАДИ" У ЛЬВОВІ.

Дня 12. ц. м. відбулися в будинку старого університету звичайні загальні збори Товариства українських студентів медицини й фармації „Медична Громада" у Львові. Члени уступаючого Виділу зложили звіт зі своєї діяльности за звітовий рік. Виділ дбав про матеріяльну й моральну сторінку членів Т-ва. Давав з фондів Т-ва членам позички, дбав про товариське співжиття. В тій цілі влаштовував ширші сходини членів. Уладжено вечірку для членів і впроваджених гостей. У порозумінні з виділами інших студентських товариств основано студентську харчівню при вул. Ґловінського 2, якої потребу в Личаківській дільниці відчували українські студенти від багатьох років. Культурно-освітньою працею кермувала К.-О. Комісія. Найбільшу вагу кладено на виголошування рефератів, при чому влаштовувано їх у Т-ві й поза Товариством. Найбільше рефератів виголошено на лікарсько-гігієнічні теми. Члени Т-ва виголосили від К.-О. К. та з власної ініціятиви 114 рефератів.

Загальні збори прихильно оцінили діяльність Виділу й на внесок Контрольної Комісії одноголосно признали уступаючому Виділові абсолюторію. Новий Виділ вибрано в складі: Фаріон Олександер — голова, Барвінський Степан — заст. голови, Цегельський Михайло — секретар, Юсько Стефанія — скарбник, Поліха Володимир — бібліотекар, Юркевич Евгхій — господар, Келеман Василь, Кассараба Володимир, Озеров Антін — Контрольна Комісія.

Загальними зборами проводив студ. Юрій Тершаковець.

Учасник.

Гарні осяги діяльности кооперативи „Архо".

Дня 15. лютого ц. р. відбулись загальні збори столярської кооперативи „Архо". Вони показали наглядно, що думка згуртувати українських столярів була щаслива, бо успіх діяльности „Архо" перейшов мабуть сподівання наших ініціяторів. Бо щойно рік тому вона почала свою працю і щойно 11. квітня м. р. відкрила свій склад меблів, що тепер міститься при вул. Корнияктів 1.

При засновинах тієї ремісничої кооперативи була думка: поліпшити добробут своїх членів; засобами до того мали бути: власний склад меблів (готових) і власний склад столярського дерева, форнірів і дикти (щоб унезалежнитися від посередників, здебільша чужонаціональних). Покищо кооператива відкрила свій склад меблів та створила безпосередній контакт між українською клієнтелею й українським продуцентом. Зиск посередника відпав, ремісники мають змогу продавати свій товар через кооперативу по вищій ціні, як передтим, хоча ціни меблів конкуренційні. Відкриваючи склад меблів кооператива мала 859 зол. капіталу. Біляновий рік замкнула чистим зиском 2.308.64 зол. При цьому давала платну працю продавцеві і 2 членів управи теж мали платні. Слід зазначити, що кооператива працювала ввесь час тільки своїм капіталом, не користуючи з ніякого кредиту.

Кооператива має 71 членів, у тому 61 столярів і тапіцерів. Щодо місця замешкання членів, їх розподіл такий: Львів 37, Підберізці 12, Чижиків 6, Винники 3, Миклашів 2, Черепин 1. Не всі українські столярі згуртовані в кооп. ! не всі члени однаково працюють з кооперативою. Причини: одна — брак великого льокалю, де можна було б виставити цілі кімнатні комплети — стилеві меблі, що переважно є специяльністю львівських столярів; а друга — це брак складу будівельного і столярського дерева, де члени могли б засобитись у сирівець. В останньому часі управа кооперативи намагається усунути ці недомагання. Підшукує відповідний льокаль та ввійшла в порозуміння з ріжними українськими установами, щоб спільно відкрити власний склад дерева. Це був би перший український склад у Львові.

Про здорову господарку кооперативи свідчить відношення власних капіталів до чужих: 6.785.80 власних капіталів (6.250.80 уділи й 535 запасний фонд) і 5.711.32 чужих капіталів (4.700.32 товарові кредити, 1.011 зачети на векслі), себто 54.3% усіх капіталів були власні капітали, а лише 45.7% чужі. З чистого зиску загальні збори передали 2.200 зол. до запасного фонду, решту призначили на ріжні добродійні цілі.

Англія і Франція таки підіймаються посередничити

МІЖ БУРҐОСОМ ТА МАДРИДОМ?

ЛЬОНДОН. ПАТ. Тутешня преса повідомляє, що Англія та Франція востаннє пробують закінчити еспанську війну розємом, бо ген. Франко натякнув, що він буде куди лагіднішим супроти своїх противників, якщо червоні скоро піддадуться і то без ніяких умовин.

Це посередництво відсуне справу визнання національної Еспанії до понеділка або вівтірка.

УРУҐВАЙ ВИЗНАВ ЕСПАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД.

БУЕНОС АЙРЕС. ПАТ. Наспіла вістка, що уруґвайський уряд визнав національну Еспанію та рішив увійти в дипльоматичні взаємини з нею.

СССР НЕ ПРИЙМЕ УТІКАЧІВ З ЧЕРВОНОЇ ЕСПАНІЇ.

МОСКВА. ПАТ. Совітські півофіційні джерела заперечують поголоску про франко-совітські розмови у справі поселення 20—30.000 еспанських утікачів у СССР.

На загальних зборах були присутні представники українських установ: Маслосоюзу, Центросоюзу, Центробанку, К. І. Р-у і Спілки Левинського, що також є членами кооперативи „Архо".

Перші, найважчі, початки пройдено. Вислідн діяльности вказують, що кооператива виконує своє завдання, як ще одна важна станиця не тільки в нашому господарському, але й загально-національному житті. Другий рік буде поглибленням праці в кооперативі для дальшої її розбудови. Очевидно, що це у великій мірі залежить від підтримки, яку дасть кооперативі українське громадянство. К.

НІМЦІ СИЛОМІЦЬ УСУНУЛИ ПОЛЯКІВ З ПОЛІТЕХНІКИ В ДАНЦІГУ.

Протест польського Генерального комісаря.

ДАНЦІГ. У звязку з конфліктом між польськими й німецькими студентами на тлі інциденту в одній каварні, польські студенти скликали протестаційне віче.

Уважаючи резолюції того віча обидливими, **німецькі студенти силоміць усунули польських з викладових саль політехніки в Данцігу.**

Управа польської „Братньої помочі" запротестувала перед ректором та веде з ним переговори над ліквідацією інциденту.

Польський генеральний комісар зложив у сенаті Данцігу протест і домагання, щоб влада запевнила польським студентам безпеку та змогу студіювати. Сенат опротестував текст резолюції віча польських студентів.

—o—

РЕВІЗІЯ В ДОМІВЦІ ФНЄ У ЛЬВОВІ.

В пятницю 24. ц. м. рано перевела поліція основну ревізію в домівці Організації Фронту Національної Єдности. Того самого дня відбулася теж ревізія в домівці львівської области ФНЄ.

Причини й вислід ревізій невідомі.

—o—

УКРАЇНСЬКА АВДИЦІЯ.

Львівське Радіо передаватиме у вівторок 28. ц. м. в год. 18.15 в рямцях авдиції для села українську гутірку інж. Романа Паньківа п. з. „Про весняні роботи в саді", якої напевно цікаво послухають всі аматори і власники, а в пятницю 3. березня в год. 14.10—14.30 українські пісні й музику з кружків, у які входять продукції хору „Зурма", на бандурі та орхестральні.

ЕСПАНСЬКА ВІЙНА ВИГАСАЄ.

Ройтер повідомляє, що громадянська війна в Еспанії вже вигасає і що червоні не будуть уже ставити дальшого опору. Як подають льондонські вістки, одинокий еспанський політик, який є прихильником дальшої боротьби, д-р Негрін, находиться тепер в околицях Валенсії та носиться з думкою покинути Еспанію.

—oo—

КОНФЕРЕНЦІЯ НІМЕЦЬКОГО АМБАСАДОРА З МІН. ҐАЛІФАКСОМ.

БЕРЛІН. ПАТ. Німецький амбасадор у Льондоні фон Дірксен відбув розмову з міністром Ґаліфаксом і виїхав до Берліна, щоб там зложити звіт із переведених розмов.

—oo—

МАНДЖУРІЯ ПРИСТУПИЛА ДО ПРОТИКОМУНІСТИЧНОГО ПАКТУ.

В пятницю рано представники Німеччини, Італії, Японії та Манджурії підписали у Гсінкіні протокол, згідно з яким Манджурія приступила до протикомуністичного пакту.

—oo—

СТАЛІН ЗЛОЖИВ ПРИСЯГУ.

ТАСС повідомляє, що Сталін, як член найвищої воєнної ради СССР зложив військову присягу по новому змістові, у присутности членів тієї ради.

МАДЯРСЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ПРИЙДЕ ДО ВАРШАВИ?

Як подає „Таймс", мін. Чакі прийде небавом до Варшави.

Українська Парляментарна Репрезентація

голосувала проти буджету.

УКРАЇНСЬКІ ПОСТУЛЯТИ ДО МІН. СКАРБУ. — ЗНАМЕННА ЕНУНЦІЯЦІЯ ГОЛОВИ УПР. — УКРАЇНЦІ Й ЖИДИ ГОЛОСУЮТЬ ПРОТИ БУДЖЕТУ. — УКРАЇНСЬКІ ВОЛИНСЬКІ ПОСЛИ НЕ ПРИБУЛИ НА ЗАСІДАННЯ.

Варшава, 24. лютого.

(Вл. тел.) Керманич скарбового ресорту віцепремієр Квятковський, найвпливовіший міністр кабінету мав назагал легкий день. З помітним зацікавленням він вислухав між іншим промов двох українських послів, що забирали голос у дискусії над буджетом його ресорту. Перед обідом промовляв від УПР пос. **Вол. Целевич**, який у недовгій, а дуже добре аргументованій промові, яку раз-у-раз переривали польські оклики, зясував незавидну ситуацію і долю українського господарського життя, гальмованого — всупереч дійсним інтересам держави — патріотичними шиканами адміністрації. Число українців на державній службі рівняється майже зерові, українські наукові товариства не користають із допомоги, державні банки не дають українцям кредитів, збіжевим кооперативам відібрано навіть доставу для війська. Що більше, навіть експорт і залізничий перевіз українського товару стрічає перешкоди. Держава не робить інвестицій на східних землях, а коли їх робить, то робить це під гаслом незрозумілої та неслушної економічної боротьби з українськими господарськими установами. В цьому місці промову посла Целевича перебивають. „Ви мусите бути льояльні" — кричить польський посол. „Ми льояльні — відповідає пос. Целевич — автім не ваша справа займатися кваліфікуванням лояльности". Коли промовець звертав увагу міністра й сойму на **факт що там де, як напр. в Галичині, працюють побіч себе українські й польські установи, там нема нужди, а де є лиш самі польські, чи утраквістичні господарські установи, як напр. на Волині, там край, що міг би бути шпихлірем цілої держави, лежить віллогом, мов дикі поля, — саля реагує окликами, що зростають і кріпнуть ще більше, коли з трибуни падуть слова про промені смерти у прикордонній полосі.**

Після обіду промовляв ще від УПР пос. д-р **П. Лисяк. На його думку, роля польського міністра скарбу схожа з ролею приповідкового дядька з Америки, до якого можна ходити по гроші. Це найбільша хиба політики державного скарбу. Широкі маси населення голодують, господарські проблеми мусять бути сплетені з політикою, держава повинна стати атракційним джерелом і тереном господарської співпраці для всіх народів.** Обі українські промови викликують велике зацікавлення на урядових лавах. Під кінець засідання атмосфера палати наелектризована. На маршалківськім кріслі засідає голова УПР **В. Мудрий.** Пос. Зомерштайн від жидівського парляментарного кола піддає гострій критиці ситуацію жидівського населення в Польщі та заповідає, що **жиди голосувати муть проти буджету.**

Згодом провід перебирає знову маршал **Маковський і віддає слово голові В. Мудрому,** який при мовчанці салі твердим голосом, рішуче й спокійно відчитує таку заяву:

„Високий Сойме! За час від 1935 р. до сьогодні вже вчетверте стаємо перед важною проблемою нашого відношення до предложеного буджетового преліmінаря. В тому часі займали ми до нього позитивне становище, двічі голосували за буджетом, сподіючися, що український нарід матиме змогу нормального життя і розвитку в державі. Так не сталося. В минулому році були ми приневолені здержатися від голосування над буджетом, бо положення нашого народу значно погіршилося, не зважаючи на те, що наше населення належно виконувало і виконує всі свої громадянські зобовязання супроти держави.

Останній, пережитий нами рік, не тільки не приніс нам на неоднім відтинку нашого національного життя поправи, але навпаки наше положення під кожним оглядом погіршилося. Докази на те навели ми підчас теперішньої сесії в ході буджетової дискусії.

Найвимовнішим хіба доказом негативного відношення до потреб українського народу є факт, що вимоги українського життя в самому буджетному преліmінарі не узгляднені ні одною поважною позицією по стороні видатків.

Відношення кожної парляментарної групи до буджету означає апробату, або брак довіря до системи політики, що її стосують до суспільности чи народу. Цієї політ. системи, яку стосують тепер до українського народу і його збірного життя в державі, апробувати не можемо. Навпаки мусимо її на парлям. терені рішуче поборювати. І то тим більше, що навіть з деяких енунціяцій висказаних підчас цієї сесії, в цім соймі маємо право робити висновки про перспективи не на покращання, але на погіршення нашого життя. **Тому від Української Парляментарної Репрезентації, як еманації УНДО-ня заявляю що за предложеним преліmінарем буджету на 1939-40 р. голосувати не будемо".**

Українська заява викликала помітне враження в парляменті й політичних колах. Палата прийняла її поважно, впав лиш один голосний оклик: „Отже війна" — і замовк. На українських лавах оплески.

Після останнього слова пос. Сікорського, якому здається, що „посли Лисяк і Целевич шукали діри в цілому та віцемаршал Мудрий зажирував цю фальшиву, недоцільну й неслушну тактику" (саля, очевидно бе брава) — маршал Маковський переводить голосування над буджетним преліmінарем. Польська більшість встає, сидять лиш поруч себе жиди й українці. **Звертають увагу, що українські волинські посли, які що року голосували за буджетом, взагалі на засідання не зявилися.** Незалежний посол Скрипник виконував обовязки секретаря, отже не міг голосувати. Українська заява стала темою багатьох політичних коментарів. КТВ.

Франко - еспанські переговори.

УРЯДОВИЙ КОМУНКАТ І ЗАЯВА СЕНАТОРА БЕРАРА.

БУРҐОС. ПАТ. Сенатор Берар розмовляв з міністром Хорданою дві іф три чверти години, опісля заявив журналістам: „Наша розмова була довга і дуже цікава, але ми не закінчили її. В 10. год. рано відбудеться мабуть остання розмова.

Комунікат національного уряду стверджує лише, що Берар продовжував розмови, перервані внаслідок виїзду мін. Хордани до Барсельони.

Авас насвітлює розмови Берара з Хорданою дуже оптимістично.

ДАЛЯДІЄ ДІСТАВ ДОВІРЯ В ЕСПАНСЬКІЙ СПРАВІ.

ПАРИЖ. ПАТ. Французькі ліві кола зорганізували проти визнання нац. еспанського уряду „Парляментарний Комітет Французько-Еспанської Приязни", в який увійшли комуністи, соціялісти, републикансько - соціялістична унія і навіть деякі радикали. Той комітет зголосив на вчорашньому засіданні французького парляменту інтерпеляцію у справі визнання уряду ґен. Франка. Премієр Даладіє домагався від парляменту відложення тієї інтерпеляції без подання речинця і поставив при голяції без подання речинця і поставив при тому справу довіря. По короткій, ледви півгодинній дискусії інтерпеляцію лівиці палата відкинула на домагання премієра 323 голосами проти 261. Це означає, що крім лівиці, ніхто за внеском „комітету" не голосував.

РОЗМОВИ БЕРАРА З ХОРДАНОЮ ЗАКІНЧИЛИСЯ УСПІШНО.

БУРҐОС. ПАТ. Розмови сен. Берара з міністром закордонних справ нац. Еспанії Хорданою довели в пятницю до порозуміння у справі визнання Францією еспанського національного уряде де юре.

ПОЛЬСЬКИЙ ПОСОЛ У БУРҐОСІ.

Еспанський національний уряд висловив згоду, щоб польським послом в Еспанії став дотеперішній польський дипломатичний агент у Бурґосі М. Шумляковський.

—o—

Спорт.

ФУТБОЛІСТИ УКРАЇНИ НА СТАРТІ.

УКРАЇНА І — УКРАЇНА ІІ.

В неділю 26. ц. м. Україна започатковує неофіціяльно цьогорічний футбольний сезон, а саме на площі Сокола-Батька, в год. 11. вполудне відбудуться футбольні змагання першої і другої дружини України. В тих змаганнях побачимо на грищі всіх змагунів репрезентаційної дружини та всіх молодших змагунів, які колись заступлять своїх старших товаришів.

Літературна сторінка.

Повість про тверезого еміґранта.

(ВОЛОДИМИР БІРЧАК: „НА НОВИХ ЗЕМЛЯХ").

Повість В. Бірчака візьме в руки з цікавістю неодин читач почувши, що її дія проходить у Карпатській Україні. Напевне неодин і розчарується переконавшись, що ця дія не з останніх років, а з перших років після війни. Але не можна вимагати від повістярів, щоб вони йшли навипередки з репортерами. В. Бірчак і не думав про щось актуальне або сензаційне; його зацікавила доля, що й досі нависла над неодним галицьким еміґрантом, який попав у Чехословаччину. Вибраний ним тип виразно протиставлений цілому рядові інших, що тільки промайнуть перед очима читача в одній картині.

Автор хотів протиставити тип тверезого реаліста фантастам, мрійникам, часто вітрогонам і неробам. Він виявив деяке зрозуміння для мрійницького ідеалізму, але ввесь свій сентимент вложив у душу зрівноваженого галицького вчителя Березівського. Якби тільки в душу — було б іще пів біди, але і в його уста. Оцей Березівський типовий кандидат на галицького бюрократа, дуже дбайливо заходиться коло трьох справ: свого підданства, подружжя і хати. Ці три справи він уважає підставою свого дальшого істнування та праці солідного громадянина. Він гордий своєю програмою та послідовністю, навіть не помічаючи, як багато він завдячує припадкові: підданство — заяцям, подружжя — рибам і хату — маминим грошам

Усе, що чуємо з уст цього позитивного героя — розумне і передумане, як практична мудрість громадянина, що в кожній ситуації оглядається на задні колеса. Такі типи потрібні для суспільної будівлі як камінь або цегла при будові дому. І такі повісти як Бірчака потрібні, як муравлина щоденна праця тихих патріотів. Із погляду вищих літературних вимог автор зробив помилку, що до свого героя поставився занадто поважно, не глянувши на нього з гумором, бодай з таким, як на деяких фантастів, що сміялися із заходів Березівського, щоб придбати громадянство та хату або на деяких реформаторів правопису.

Поглядова лекція історії, яку ми бачили на власні очі, поглувала собі з громадянина Ужгороду що вибудувавши там хату мусів покинути її. Якби В. Бірчак був закінчив свою повість такою главою як свій репортаж „З Ужгороду до Хусту" (друкований у „Ділі"), то міг би був надати повісти ширшу перспективу; ми бачили б, як тверезий громадянин, скінчивши хату, мусить нараз її покидати, але не пригноблений, а з новою вірою, що треба будувати нову на міцнішій землі. А так закінчення вийшло сіре, затіснило всі пориви.

Нехай наші читачі не дивуються, що той самий, хто приклав руку до видання повісти водночас її критикує. Правда, в нас завелась така поведенція, що видавництва дбають за добрі рецензії на власні видання і майже систематично дбають за те, щоб „нищити" або промовчувати книжки інших видавництв. Автім В. Бірчак має сам загострений критичний хист і напевно не лякається признатись до своїх промахів. Тепер серед нової великої праці він напевне дивиться вже взад на свою спробу повісти критичним оком.

„На нових землях" написана дуже совісно та ясно, може аж занадто совісно та ясно і то так, що в ній не залишилось місця на фантазію та поезію. Про головні постаті ми знаємо мало, ледви їх бачимо. Навіть дівчина, від якої закрутилась голова тверезому галичанинові, занадто прозаїчна, не вгорнена у серпанок мрій закоханого. Коли скаже хто, що в малій закутині, де був забитий світ дошками не було свіжішого подуву, то скаже подвійну неправду: і про дійсність і про вимоги літератури. Один погляд письменника оживляє найтемніші закутини. Ми можемо ще раз признати, що правда на боці тверезих міркувань Березівського, але домагаємось від героя, що ставить себе за зразок таки інших прикмет, ніж тверезої мудрости доброї на засідання шкільного комітету.

Чи треба ще раз виразніше сказати, що „На нових землях" може сповнити саме ту ролю, про яку автор думав, пишучи цю повість: виховну та патріотичну для ширшого загалу? Це прегарна лектура для читалень і для молоді.

м. р.

Поетичні дебюти.

ІВАН ІРЛЯВСЬКИЙ: „ГОЛОС СРІБНОЇ ЗЕМЛІ". Збірка віршів І. Прага 1938. Книгозбірня „Гобоем" ч. 3, ст. 32.

Іще одна збірка молодого карпатського поета з 25 поезіями, що добре свідчать про розвиток поетичної мови та форми дебютанта. Нема в ній нових думок, ні свіжих настроїв, ні нових формальних осягів, але є щире почування, легка строфа, запальний тон.

В душ... солодкі муки втоми
з мину... сти, з безжурних літ,
а в сер... народився спомин
про га... дні, нежданий гомін
юнацт... міт.
Пригад..., як скарб я втратив
колись... як потім полюбив
слова, ... що полишила мати:
„Будь ... ну завсіди завзятим,
деб ти не жив".

Коли авто... — молодий, то має ще перед собою неодну нагоду перевірити все те, що навіяне чужими впливами і виплекати в собі те, що пережи... ним уперше зовсім інакше і висловлене іна... , ніж у відомих нам збірках.

Дмитро Свічен...: „КВІТИ Й КОРАЛІ". Збірка поезій. Львів ...39. Накл. В-ва „Пісня", ст. 32

Не менше ... (ще більшу) несподіванку зробив нам ... автор галицької збірки, про якого в передмові ... від видавництва довідуємось, що це сільський хлопчина з Бойківщини. Цей хлопчина, що „спів... як птах у гаю" має не тільки музикальне вухо, але полишає враження, немов би читав наших сучасних поетів і зумів засвоїти собі від них деякі нові засоби поетичної форми. Він не йде за легкими звичайними римами і вміє творити настрій з коротких урваних акордів, як неодин інтеліґент, що знає ролю павз і натяків.

Ось зразки двох коротких поезій:

НІ КНИЖКИ.

Ні книжки, ні ґазети,
Ні олівця, ані паперу —
Ніхто вже місяць не подав
Мені в мою камеру.

Одну обгортку із „Калини"
Я ношу при душі,
І крадьки вишкрябав на ньому (?)
Чотири віршики дрібні.

НА ВОЛЮ.

Кроки... Ключі... І двері
Виконали свій спів —
І слово коротке упало: „Домів!"

Ми три. Під ногами зелень
Над головою голубінь.
За чотири роки надиво
Надріли знов рухому тінь

Широкі, широкі простори
Залиті сонцем золотим,
І знову загорілось серце
Полумям Прометеєвим!

Літературна хроніка.

НАГОРОДА „ФЕМІНИ": — ІСТОРІЯ ЗАКОХАНОЇ.

Після неприємної повісти Ґонкурового лавреата Троая „Лярень" добре освіжити себе повістю Фелікса де Шавурп, що дістала нагороду „Феміна". Її заголовок: „Кароліна або виїзд на острови". Це історія нещасливого кохання одної дівчини, що закохалась раз, уперше, у товариші своїх дитячих забав і мріє про нього довгими роками. Кароліна має причину мріяти. Мішель Жофре провівши з нею вакації обіцяв, що вернеться і вона чекає на обіцяну зустріч. Минають роки, поки діти не повиростають. З малого хлопчини став уже старшина, що скінчив військову академію і мріє про найтяжчу службу в кольоніях, де треба сміливости, завзяття і пожертви.

Цей вимріяний наречений відвідає тоді Кароліну. Він оповідає всякі історії, згадує дитячі дні, розвиває свої проекти. По обіді, він складе відвідини на пропозицію Кароліни її хворій мамі, перед якою вона хоче похвалитись своїм вибранцем. Знову спомини, стиснені руки, поворот автом на двірець, бо вояк мусить від'їжджати. „До побачення на найближчі вакації!"

Кілька днів пізніше Кароліна довідається разом з своїм братом про лист, який прийшов від їх батька. Цей батько — обходисвіт, що забув про свою родину живе десь серед моря Антилів в Санта Варвара, де має плянтацію бананів і власну хату. Він пише до дому на адресу свого повірника, якогось шотляндського чудака Карадока, якого зустрів у Ґватемалі і прийняв у свій дім як приятеля і виховника своїх дітей у своєму засвітті. Тепер батько хотів би на старість зажити родинної ідилії „вишумівшись" досхочу і жде на приїзд своєї родини із Франції.

Мати Кароліни довідавшись про цю новину, саме того вечора вмре. Вона і так роками догоряла, покинена своїм чоловіком. Кароліні важко було зважитись на подорож після такого удару, а ще тим більше тому, що вона лякалася втратити свого нареченого. Речинець подорожі пересунувся. За той час вибухла війна. Її наречений пішов на війну. 18 місяців живучи самотно у своєму селі вона не мала ніякої звістки від нього. Одного дня їй принесли коперту. Від того часу закохані листувались. Потім прийшла знову перерва. А за якийсь час мати нареченого повідомила Кароліну, що він тяжко ранений і просить її провести з ним кілька днів при фронтовому шпиталі, куди вона виїжджає.

Кароліна шукає раненого серед безладдя прифронтової смуги, де йдуть бої. Приходять хвилини її найвищого щастя, коли вона може бачити його ввесь день і доглядати. За якийсь час видужавши наречений виїжджає на нове місце до Марока. Кароліна ще раз шаліє, що він поза небезпекою. Від того часу листи від нареченого стають щораз рідші. Його мати — горда та енергійна баронова рішила оженити сина із „кращою партією". Кароліна довідується після довгого вичікування, що її наречений таки женяться з іншою. Тоді Кароліна виїжджає далеко на дикий острів до свого батька.

Вся ця повість, де інтрига грає мінімальну ролю і де те, що називаємо сюжетом зведене до дуже простої історії, виконана у тоні солодкої меланхолії. Це ніжний образ мрій і сподівань закоханої дівчини, ввесь у нюансах, простий, а повний поезії.

ЩО ЛЮБИВ ЧИТАТИ ПІЙ XI?

Два улюблені автори покійного папи були Ціцерон і Тома Кемпійський. З Ціцерона любив головно „Тускулянські гутірки" з огляду на їх моральну вартість. „Наслідування Христа" — сказав папа французькому письменникові Анрі Бордо — повинен кожний священик і кожна людина знати напамять"

РУКОПИСИ ЙДУТЬ НА МІЛІОНИ.

Цими днями продадуть у Парижі на ліцитації майже всі рукописи великого правника та моралиста Монтеск'є автора „Духа законів" і „Перських листів". Його нащадки тримали його 200 рукописів, поки „Дух законів" не оцінили більш як на пів міліона чи міліон. Великі бібліофіли з Льондону, Ню Йорку, Амстердаму вже зїхались. Головним кандидатом на рукописи великого письменника є „Національна Бібліотека", але її державний буджет не дозволяє на рисковану ліцитацію. Уряд міг би сконфіскувати рукописи, але небезпека була б на майбутнє, що власники рукописів будуть продавати рукописи на чужині. Спір за Монтеск'є буде великий. Минулого року за рукописи Ламартіна та Альфреда Віньї платили по 150 тисяч.

ПОЕЗІЯ І СТАТИСТИКА.

Коли англійський поет Альфред Теннісон видрукував свою славну поему „Енох Арден", він дістав негайно лист від славного математика Ш. Баббаґа, який звернув його увагу на фразу у цій поемі: „Кожної хвилини хтось родиться і вмирає". Математик завважив, що якби це було правда то населення на землі не змінилось би, а завсіди було те саме. У тих часах на одного покійника припадало один і одна десята новонародженого, отже поет повинен би змінити відповідно цю фразу.

Сторінка без політики.

Якого походження були папи, як довго панували, як поводились.

Багато папів походило з найнижчих суспільних верств. І так: 1) Св. Петро (33—67 р.) був бідним рибалкою в Галилеї. 2) Св. Діонисій (261—272 р.) син селянина. 3) Іван XIX. (1003—1009 р.) походив з дуже бідної родини. 4) Дамазій II. (1048 р.) теж з бідної родини. 5) Адріян IV. (1154—1159 р.) син монастирського слуги в одному монастирі в Анґлії; за молоду там служив. 6) Урбан IV. (1261—1264 р.) син шевця. 7) Микола IV. (1288—1292 р.) син селянина. 8) Св. Келестин (1294 р.) з дуже низького роду, перед вибором був пустельником. 9) Венедикт XI. (1303—1304 р.) син прачки. 10) Іван XXII. (1316—1334 р.) син денного зарібника. 11) Венедикт XIV. (1740—1758 р.) син мельника, свого батька приймав тільки в одязі мельника. 12) Боніфатій IX, (1398—1404 р.) син дуже бідних родичів. 13) Олександер V. (1409 р.) з молодих своїх літ тямив хіба те, що ходив зі своєю мамою від хати до хати за милостинею. 14) Микола V. (1447—1455 р.) син перекупки, а батько його фельчер. 15) Сикст IV. (1471—1484 р.) син рибалки; змалку теж ловив рибу. 16) Адріян VI. (1522—1523 р.) син теслі. 17) Пій V. (1566—1572 р.) пас вівці, відтак вступив до Чина Домініканів. 18) Сикст V. (1585—1590 р.) син робітника, пас вівці, відтак вступив до францісканців; казав жартом про себе, що походить з „ясно освіченого дому“, бо його родинний дім стояв під голим небом, без даху і з усіх сторін освічувало його сонце. 19) Пій X. (1903—1914 р.) був сином листаря, а він сам за молоду пас вівці. З життя його знана подія зі свята вручення йому кардинальського капелюха: Мати кардинала Сарта, яку він взяв зі собою до Риму і представив папі Львові XIII., хотіла убрати на процесію капелюх. Помітивши це кардинал, молив її, щоб йому не робила тієї прикрости, бо далеко більше любить її в хустці на голові, в якій завсіди ходить. Цей великий евхаристійний папа носив постійно ніклевий годинник на чорнім шнурочку. А коли раз дістав в дарунку золотий годинник, два дні його носив, а потім продав чи заставив, щоб добути гроші для своїх щоденних прошаків.

Як довго папи панували?

А як довго папи панували? Вісім папів не правило Церквою ані одного цілого місяця! Сорок папів не правило й цілого року. Двадцять папів померло в другому році панування. Вісімнацять папів правило Христовою Церквою від 15 до 20 літ.

Найдовше з усіх панував папа Пій IX., бо аж 31 літ. Папа Лев XIII. дожив віку св. Петра, тобто правив Христовою Церквою стільки саме, що св. апостол Петро, рівно 25 літ! Покійний папа Пій XI. правив Церквою повних 17 літ і дня 31. травня ц. р. був би скінчив 82 роки.

Деякі папи вступали на папський престіл дуже пізному віці. І так папа Пій IX. мав 54 роки; папа Григорій XVI 66 років; папа Пій VIII. 67; папа Лев VIII. 68; папа Лев XII. 63; папа Пій X. 68 літ; папа Пій XI. 65 років, і став титулярним епископом Лепанту щойно тоді, коли наш теперішній Митрополит Кир Андрей був уже 20 літ Митрополитом найбільшої на цілому світі Архиепархії.

Два контрасти: Лев XIII. і Пій X.

Перед кількома роками появилася в Римі цікава книжка: „Папи й кардинали у сучаснім Римі від 1870 р.“ Карло Праті, автор цієї книжки, знає закулісове життя Ватикану. Він змальовує папів при бюрку, в їдальні, вітальні, на проходах у ватиканських садах, на авдієнціях публичних і приватних.

Цікаві тут дві сильветки-антитези Льва XIII. і Пія X. Лев XIII. величний і зимний, попереджуваний завсіди старшинами і швайцарами своєї ґвардії — Пій X. простий, скромний, входив до авдієнційної салі без звуку сурм і без численної асисти.

Лев XIII. був бистрим обсерватором. За кожним разом старався відґадати, до якої народности поодинокі ґрупи належать. Коли казав: „Ось німці, ось бразилійці, це ірляндці“ ніколи не помилився.

Одного дня помітив папа Лев XIII. високого, елеґантного прочанина з вусами і так до нього промовив:

— Ти француз, мій сину, правда?

— Так, Отче святий, маю честь ним бути! — була відповідь.

— Тихо, не так голосно — озвався папа, підносячи палець до гори — було б це страшне для тих, які це почули б, а цієї чести позбавлені.

Іншого дня помітив папа ґрупу опасистих, присадкуватих гостей в окулярах.

— З якого міста німецького походите? — спитав папа.

— Ми вчені з Гайдельберґу — відповів провідник ґрупи.

— І так вас мало, тільки дванацять?

— Отче святий — відповів професор — ми становимо лиш делеґацію.

— Сподіваюся — сказав Лев XIII. — авжеж усіх німецьких учених Ватикан навіть не помістив би.

Пія X., як тільки обняв управу у Ватикані, немило вразило те, що має сам сідати до обіду, бо звик був їсти в товаристві. Тому доручив, щоб накрито рівночасно і для його секретаря.

В кімнатах і коридорах Ватикану настало неабияке збентеження. Ніхто не памятає, щоб папа їв у товаристві. „Треба з тим щось зробити“. „Треба св. Отцеві делікатно звернути увагу“. Але як? Не так легко. Вкінці головний майстер церемонії зважився і висловив покірно свій сумнів.

Папа всміхнувся добродушно і лагідно. — „Чи ти певний, що св. Петро їв сам?“ Збентежений майстер церемонії не вмів на це відповісти.

— А як було за Юлія II. і Льва X?

— О, це були часи відродження, папи видавали тоді величаві бенкети.

— Від колиж папи їдять самі?

Від часів Урбана VIII.

— Ну і гаразд! — відповів Пій X. — Попередник наш Урбан VIII. доручив, що папа має сам їсти. А ми повелівасмо, щоб о. секретар їв з нами.

О. Ст. Ковалів.

Що дивує туристів у чужих краях.

У Букарешті у бічній палаті короля Карла є крамниця, де кожний може купити собі добре вино, сир, овочі та масло. Крамниця є власністю короля. Харчі в ній походять з виниць, молочарень і садів короля, що не продає їх посередньо купцям, а безпосередньо кожному, хто хоче.

Хто їде совітськими залізницями може помітити, що в переділах спальних вагонів поруч місця дістають разом мужчини та жінки, зовсім чужі і так мусять спати.

У Сінґапурі та Банґкоку пасажирів перевозять на 3-колесах, де напереді на сідлі сидить візник — „кулі“, що везе пасажира.

Двічі на рік японська поліція оглядає доми, одягнена в нові однострої та білі рукавички. Поліцаї заглядають у кожний куток, у кожну шафу. Господині за чистоту дістають нагороду. При цій нагоді поліція оглядає теж книжки, листи і всякі папери, щоб знати, чим громадяни займаються.

У французькій околиці Арль — на півдні Франції — існують ковбої таксамо, як на степах Тексасу. Навіть їх одяги та звичаї подібні до американських. Кожної весни ці ковбої виступають у Ніці на змаганнях, дивуючи всіх своєю сміливістю та мистецтвом у верховій їзді.

Закарлючки.

Нові ідеї як отрута: — лічом стають тільки в мінімальній дозі.

•

Частіше дивуємось, чому дурні живуть, ніж чому розумні вмирають.

•

Політики наче ясновидці: живуть з того, що передбачують чуже нещастя, а гинуть не передбачивши свого.

•

Ерудиція: — гляньте, кільо людина мусить прочитати, щоб їй не зашкодило!

•

Хто бачить дурноту власної жінки, той уважає себе за розумного, хто бачить дурноту чужої жінки, той уважає за дурня її чоловіка.

•

Ідеями як грішми найлекше розкидають ті, що їх раз-у-раз позичають від інших.

•

Не маємо багато довіря до осіб, що мають до себе за багато довіря.

•

У жінках, що знехтували нами відшукуємо скрізь хиби там, де раніше ми відшукували їх прикмети.

•

Освіта жінок пішла сьогодні вже так далеко, що деякі соромляться її показувати.

•

Найповніше враження дійсности осягає письменник таксамо, як кожний з нас, коли нею захопився: її ілюзією.

•

Поправді знаємо точно тільки те, що ми пережили, а щораз менше знаємо, що варт переживати.

•

Одною з найбільших спонук продукції книжок є загально людське переконання, що кожний з нас має багато більше думок, ніж може їх висловити.

А. Рудницький.

Пригоди німецького студента.

Не всі німецькі студенти живуть мирно, солідно та вчаться. Ось такий їздик ганноверського університету Ганс Штубендорф рівно 10 років тому волів поїхати до Африки на найстрашнішу військову службу „Чужинецького Леґіону“, ніж сидіти дома. Він прожив там 7 років і вернувся до Франції, де якийсь час прожив і знову затужив за Африкою, куди вернувся 17 лютого 1937 р., ще раз до „Чужинецького Леґіону“. Але по дорозі Штубендорф зустрівся з еспанцями, що шукали добровольців для громадянської війни і з ними виїхав до Еспанії. Еспанське посольство в Парижі видало йому посвідку лікаря. Разом з юрбою еспанських утікачів державної армії Штубендорф вернувся до Франції і в Метцу зголосився у поліції. Його передали військовому судові за те, що записавшись до „Чужинецького Леґіону“ не зголосився до служби.

Новий винахід фальшивомовець.

Ню-йоркський інжинір Люіс Мак-Атір придумав новий апарат, що віддає великі послуги у щоденному житті. Всім відомо, що мікрофони та телефонічні апарати передають звук голосу точно тільки тоді, коли вони добре наставлені. Як тільки апарат нарушиться (вставлені?), мембрана занадто далеко від електромагнесу, зараз голос псується. Згаданий інжинір придумав апарат, в якому можна свідомо змінити свій голос. Це має велике практичне значіння: коли хтось почувши неприємний чи небажаний для себе голос, може негайно іншим голосом відповісти: „Його нема дома“. Цей апарат називається фальшивомовець. Тепер не можна вже буде підслухувати розмов, але і не можна буде ствердити, хто говорить, коли наперед не знаємо.

Де і що читають перемиські українці.

КІЛЬКА ПОМІЧЕНЬ І ФАКТІВ.

Від кількох десяток літ істнує в Перемишлі філія Т-ва наукових викладів ім. П. Могили, якої завданням є між іншим організувати виклади з ріжних ділянок знання та вдержувати випозичальню книжок. Виділ філії вивязується по своїй змозі якслід зі свого завдання. Кожної неділі і свята восени, в зимі і на весну дає виклади та вдержує дуже гарну бібліотеку, що має поверх 2.500 книжок. В шафах бібліотеки є твори нашої довоєнної і повоєнної літератури. Виділ філії пильно дбає за доповнення бібліотеки, не забуваючи і про переклади з чужої літератури. Яка тільки книжка появиться в книгарні, то вже мандрує до бібліотеки Т-ва ім. П. Могили. Минулого року Виділ філії подбав про значне поширення бібліотеки книжками чужих літератур, головно польської. Т-во дбає про те, щоб український читач міг у своїй рідній бібліотеці дістати справді добру книжку, щоб міг дістати все, що дає добрий, здоровий духовий корм.

Та на превеликий жаль, велика частина українського населення Перемишля (маємо на увазі тих, що більше чи менше цікавляться книжкою) не помагає цьому товариству ні матеріяльно, ні взагалі не цікавиться рідною книжкою. Маючи змогу в останніх чотирьох роках приглядатися змаганням Виділу філії Т-ва ім. П. Могили в Перемишлі в напрямі поширення бібліотеки, зацікавлення широких кол українського громадянства рідною книжкою та викресати любов до рідного друкованого слова, як теж маючи змогу приглянутися ближче рухові книжки в бібліотеці, я станув перед питанням: Де і що читає частина українців Перемишля, бо в бібліотеці ім. П. Могили **нема більше, як 60** читачів, у цьому більшість шкільної молоді. Де решта? Тут треба підкреслити, що в Перемишлі нема більше публичних українських бібліотек. Якийсь чужинець із закордону, заглянувши до списів бібліотеки ім. П. Могили, мав би повне право на підставі тих списів сказати, що кожний українець у Перемишлі або має свою власну, приватну бібліотеку, або українці — зовсім не читають. У першім випадку спитав би: Навіщож витрачувати гроші на вдержування публичної бібліотеки?

Та воно так не є. Власних, приватних бібліотек українці в Перемишлі, крім кількох одиниць — любителів книжки, не мають. Своїх книжок не читають. Зате читають чужі, але не зі своєї бібліотеки, тільки з чужої, в якій є книжка сумнівної вартости. Велика частина українців Перемишля віддає свій гріш чужим, жидівським бібліотекам і **за свої гроші кормиться в більшости книжками без найменшої літературної вартости.** Книжками, що деправують головно нашу молодь. На підставі обчислень за 7 місяців виходить, що **поверх 300 українських читачів позичає книжки у вісьмох жидівських бібліотеках,** при чому деякі з них позичають у кількох бібліотеках одночасно.

Тут на превеликий жаль та на стид треба підкреслити, що в чужих бібліотеках, в яких нема ніодної української книжки, сидить багато наших молодих пань, які часто говорять про патріотизм та про гасло „Свій до свого — по своє".

Місячний абонамент у тих бібліотеках від 0.75 до 1.— зол. Отже коли приймемо, що в тих чужих бібліотеках є поверх 300 українських читачів, то приблизно 300 зол. місячно опиняється в чужих кишенях. Якби тих 300 зол. від тих читачів вплинувало кожного місяця до каси бібліотеки ім. П. Могили в Перемишлі, **то ця бібліотека могла б купувати що місяця 50—70 нових книжок;** у додатку один український безробітний інтеліґент чи інтеліґентка, може навіть котрась із тих панночок, що позичають в жидівських бібліотеках, мав би (мала б) постійну і добре платну працю.

Ті панове і пані, що так пильно бігають кожного дня вечором до „Оґніска", „Новосьці", „Культури" і т. п. та кожного місяця несуть туди свого одного золотого на абонамент, напевно не знають ніодного нашого сучасного письменства. Чи не соромно тим одиницям, що свій дорогий гріш віддають чужинцям чужої літературної гнилі? Виправдання тут нема. Було б виправдання, якби не було в Пермишлі своєї бібліотеки з повними шафами прекрасної української і чужої літератури. Кавція, зрештою невеличка, яку треба зложити в бібліотеці ім. П. Могили, не може бути причиною, щоб з тієї бібліотеки не користати, як дехто вправдується.

К-к.

О. ГЕНРІ. 3

ВТЕЧА ЧОРНОГО БІЛА.

— Ні, — відповідає він, — ніхто не бачив його добре, бо мав на собі маску. Але вони знають, що то був славний залізничий опришок Чорний Біл, бо він усе працює сам і зрештою в одному з ваґонів, він згубив хустинку зі своїм монограмом.

— Ол райт — кажу — похваляю відступ Чорного Біла до овечої ренчі, і думаю, що ніхто відшукає його тут.

— Визначена тисячедолярова нагорода тому, хто віддасть його в руки поліції, або зрадить його сховище.

— Я не потребую таких грошей, відповідаю на те, не відвертаючи очей від обличчя пана овечого ренчера — ті дванацять долярів, що ви мені платите місячно вистачають мені вповні. Я потребую відпочинку і тут можу заощадити собі гроші на поворот до Тексаркана, де живе моя мати, вдова. Якщо чорний Біл — кажу і дивлюся на Обдена значучим поглядом, — Зявився тут — но, скажім, місяць тому, — купив собі малу ренчу...

— Гов! — кричить Обден і зривається на рівні ноги, з небезпечним блиском в очах. — Чи ви натякаєте?....

— Я зовсім не натякаю, а стверджую тільки гіподермічний випадок. Я тільки кажу, що якби Чорний Біл купив собі цю ренчу й найняв мене за наньку для своїх овець і поводився зі мною так дружньо як ви, він ніколи не мав би причини боятися, що я його видам. Людина є людиною, без огляду на всякі клопоти з вівцями чи залізничими грабунками. Тепер ви вже знаєте, на чому я стою.

За девять секунд Обден виглядає чорний як таборова кава, відтак вибухає сміхом.

— Добре, Сейнт Клейр, я задоволений з вас, якби я був Чорний Біл, я мав би до вас довіря. Заграймо собі ще, хіба, що ви не хочете грати в карти з бандитом?

— Я вже вам виявив свої сентименти, в них нема ніяких закарлючок.

Мішаючи карти, я спитав його, от так собі, звідки він походить.

— Я з долини Міссісіпі.

— Ага, то досить гарна околиця, але харч там не дуже смачний і постіль все вогка. Я родом з побережжа Пацифіку. Чи ви були там коли?

— За багато там продувів — каже Обден — Але як будете коли в середньо-західніх стейтах, згадайте тільки моє імя, а дістанете огрівачі на ноги і правдиву каву.

— Но, — кажу йому, — я не полював за числом вашого телефону, ані за другим іменем вашої тітки, що втекла з тим пресвитеріянським духовником. Це не важне. Я хочу тільки переконати вас, що ви безпечні під опікою свого пастиря. Тільки не хвилюйтеся.

Обден сміється. — Ви ще кракаєте? Будьте певні, що якби я був Чорний Біл і денервувався отим, що ви мене підозріваєте, я дуже скоро заспокоїв би своє роздратування кулькою з бравнінґа, виміреною у ваше серце, то значить, якби я мав які побоювання щодо вас.

— Думаю, що у вас побоювань таких нема. Людина, що має досить відваги, щоб самостійно ограбувати поїзд, не зробилаб такого підлого тріку. Я вже досить натовкся по світі і знаю, що такі люди вміють цінити приятелів. Це не значить, що я можу вважатися за вашого приятеля, містер Обден, будучи тільки вашим пастухом, але в інших обставинах ми моглиб бути приятелями.

— Ах, забудьте на хвилину за вівці, прошу вас, — каже Обден — переложіть карти.

Може пять днів пізніше, коли мої вівці куняли над водою, а я був глибоко занятий обрядом варення кави, підїздить тихенько, підкрадаючися по траві, таємнича істота в однострою особи, яку він хотів собою представляти. Він мав на собі вбрання щось у ролі детектива з Кензас Сіті, Боффало Біла і гицля з міста Батак Руж. Його очі та борода не мали войовничого виразу і я пізнав, що був це тільки поліційний скавт.

— Пасете вівці? — питає.

— Особа з вашими очевидними здібностями не моглаб закинути мені, що я позолочую старовинні бронзи, або наоливлюю ровер — відповідаю йому.

— Ви не говорите, ані не виглядаєте, як пастух.

— Але ви говорите так, як виглядаєте.

Далі він питає мене для кого я працюю. Я показую йому Ранчо Шікіто, віддалену від нас на дві милі, у стіп невисокої гори. На те він мені каже, що він є шерифом.

— Десь тут має скриватися бандит Чорний Біл. Його слідили аж до Сан Антоніо, але він міг десь дальше сховатися. Чи ви бачили або чули про якого чужинця тут за останній місяць?

— Ні, хіба з мексиканської частини ренчі Люміса.

— Що ви знаєте про нього?

— Хіба те, що він має щойно три дні.

— Як виглядає ваш хлібодавець? — він дальше випитує мене. — Чи ця ренча дальше належить до старого Джорджа Рамей? Він тут годував вівці десять літ, але якось ніколи не мав доходу з того.

(Далі буде).

Здоровий прояв.

XXV. виказ.

Крім постійних щомісячних датків зложили дальше **самочинно з нагоди Різдва Христового на коляду Рідній Школі** (в золотих) отсі ВП.: **Місто Львів:** службовики Центросоюзу 52.05, м-р Михайло Терлецький 25, торговельна молодь при Союзі Українських Купців 10.65, Адерман Іван 1, Кр. Р. Ш. ім. О. Кобилянської Замарстинів 50, Кружок Р. Ш. ім. М. Шашкевича 32, Секція Прихильників Р. Ш. Богосл. Академії Централі 23.49, Секція Прихильників Р. Ш. Богосл. Академії — філії 7.50. **Львівський повіт:** Баторівка: Кр. Р. Ш. 20, Борщовичі: Кр. Р. Ш. з просфори 14.29, Брюховичі: Кр. Р. Ш. з просфори 13.36, Вовків церква 14, Гаї к. Львова: Кр. Р. Ш. 15, Грибовичі Великі: Кр. Р. Ш. 50, Кр. Р. Ш. з коляди 11.10, церква 10.70, Гряда: Кр. Р. Ш. 25, Гуменець: церква 22, Добряни: церква 20, школярі 1.50, Жидатичі: церква 25, о. Григорій Отасишин 8, Жиравка: церква 41.84, Завадів: Кр. Р. Ш. 13.50, Загіря: Кр. Р. Ш. 5.56, Запитів: церква 25, Зашків: церква 85, Збиранка: Кр. Р. Ш. 1.40, Збоїська: Кр. Р. Ш. 15, чит. Просвіти 20, Кожичі: Кр. Р. Ш. 11.70, Кукизів: Кр. Р. Ш. 21.55, Лани: Кр. Р. Ш. 10, Лисиничі: Кр. Р. Ш. 10, Ліспевичі: Кр. Р. Ш. 20, з просфори 20.23, Липники Муровані: церква 50, Малехів: церква 38.40, чит. Просвіти 10, орхестра 5, Кр. Р. Ш. 3.75, Миклашів: Кр. Р. Ш. 48, Милошовичі: Кр. Р. Ш. 8.80, з просфори 10.73, молодь присілка Береги 10, Пикуловичі: читальня „Просвіти" (з просфори) 8.44, Підбірці: амат. гурток при чит. Просвіти 31.80, Кр. Р. Ш. з просфори 13.06, Піски: Кр. Р. Ш. 138.85, Поляна: церква 20, Кр. Р. Ш. 5, Поршна: Кр. Р. Ш. з просфори 5, Пустомити: уряд парохіяльний 15, Рісна Руська: церква 15.20, Рокитно: Т-во „Лут" 5, Рудно: Кр. Р. Ш.: 40, Сихів: церква 16.70, Скнилів: гр. кат. парох. уряд 55.79, Скнилівок: Кр. Р. Ш. 30.08, Скнилівок на Паршиі: Кр. Р. Ш. 10, з просфори 5, Сороки Львівські: церква 100, Стоpонятин: Кр. Р. Ш. 30, Сухоріче: Кр. Р. Ш. 8, Товщів: Кр. Р. Ш. 15, церква 15, з просфори 11, Френелівка: Кр. Р. Ш. 8, Черепин: Кр. Р. Ш. 13, Щирець: Кр. Р. Ш. з ялинки 18.61, Ярчів Новий: Кр. Р. Ш. з просфори 7.09. Всі повищі квоти з міста і повіту Львова, що вплинули до каси Повітового Союзу Кружків Р. Ш. у Львові признання Повітовий Союз Кружків Р. Ш. за згодою Головної Управи Р. Ш. всепіло на львівські школи Р. Ш. — Д-р Михайло Керницький з Рудок справляє, що 25 зол. прислав не від себе, тільки від Кружка Р. Ш. в Новосілках Гостинецьких. (Продовження буде).

НОВИНКИ

НЕДІЛЯ

26
Лютий

Ст. ст. 13. лютого 1939.
1. неділя посту Мартиніяна.
Лат. Вступна нед. посту. Віктора.
Сонце: схід — 6.17, захід — 16.58.
Місяць: схід — 9.51, захід — 0.29.

Завтра: 27. лютого. Понеділок
Ст. ст. 14. лютого 1939.
Авксентія пр.
Лат. Олександра м.
Сонце: схід — 6.14, захід — 17.00
Місяць: схід — 10.28, захід — 1.21
Перша чверть в год. 2.26.
Післязавтра: 28. лютого. Вівторок
Ст. ст. 15. лютого 1939.
Онисима ап., Пафнутія.
Лат. Теофіля м.
Сонце: схід 6.12, захід — 17.02.
Місяць: схід — 11.34, захід — 2.34

———o———

— **Марійське Т-во Молоді та Редакція Нашого Приятеля** перенесли свою домівку на вул. Коперника 19., партер ліворуч. 1—2

— **II Філія Українського Краєвого Товариства Охорони Дітей і Опіки над Молоддю** повідомляє, що 4. березня ц. р. в год. 19. відбудеться концерт у театральній салі Ріжнородностей, вул. Рутовського, при ласкавій співучасти Впов. Дарії Бандрівської і Галі Левицької, Нестора Ниджанківського і хору бурсачок, під орудою Впов. Володимира Листопада. Дохід на жіночу Ремісничу Бурсу. 1—4

— **Вугіль—кокс—дерево** доставляє молоде українське підприємство Володимир Сидорак і м-р Семен Штайн. Замовляти: вул. Оборони Львова 14, давніше Сикстуська 48. 262 5—10

— **Магазин постелі Р. Джала** — Львів, Хорунжих 5, поручає ковдри, матраци — переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає пірє до драння. Тел. 294-81 2820 85 100

— З якнайкращих шкірок футро — поручає і виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік основ. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. I пов., телефон 254-46. 1200 146-0

— **Повне видання творів Лесі Українки в 10-и томах.** Замовлення в ратах по зол. 5 (зол. 35), або за готівку зол. 30 просимо надсилати на адресу В-ва „Українська Книгоспілка", Львів, вул. Оборони Львова ч. 14. Вже вийшов з друку IV. том. 434 —?

— **Найкращий дохід дає сад і город,** але тільки тоді, коли коло них правильно працювати. Як працювати у саді та городі вчить часопис-місячник „Сад і Город", Львів, Руська 20, що коштує на рік тільки 2.50 зол. 257

— **Реколекції для світських** у церкві Премудрости Божої ОО. Студитів на Чернечій Горі (за личаківським залізничим двірцем) виголошуватиме від неділі 26. лютого до неділі 5. березня ц. р. о. протоігумен Иосиф Де Вохт Ч. Н. Ізб. щоденно в год. 6. веч. В суботу 4. березня — сповідь, в неділю 5. березня в 8. год. рано — співана Служба Божа, остання проповідь і спільне св. Причастя.

— **І. Суспільний Тиждень з осередньою темою: „Націоналізм і Християнство",** що його організує Т. У. С. К. „Обнова" відбудеться від 27. II. до 8. III. ц. р. Виклади відбуватимуться в Народнім Домі, Рутовського 22. II. п. Початок викладів в год. 18.30.

— **„Атеїзм як релігія"** — це інавгураційний виклад о. д-ра Г. Костельника, заходом Богословського Наукового Товариства у Львові, що відбудеться уже в неділю 26. II. ц. р. в салі „Української Бесіди", Рутовського 22. I. п. Початок в год. 6. веч.

— **Стан української споживчої кооперації в містах** буде предметом рефератів інж. Юліяна **Павликовського** і рев. **Дм. Квасниці** в Товаристві Українських Кооператорів, Техніцька 1, дня 25. лютого в год. 6. вечором. По рефераті дискусія. Вступ вільний.

— **Літературний рік 1938** обговорить д-р Е. Ю. Пеленський у клюбі „Нової Хати" і „Труду". Гутірка відбудеться 27. ц. м. в год. 18-ій в домівці клюбу, Ринок ч. 39. Членам і гостям раді.

— **Поділля — II частина** відчиту проф. С. Левицького відбудеться в неділю 26. лютого в год. 18. в домівці т-ва „Плай", Чарнецького 26.

— **Комітет Вечірки „Червоної Калини" і ТОПІЖ-у** має за шану подякувати Всім, хто працею, датками чи участю причинився до успіху Вечірки. В першу чергу дякує: Вп. Паням за працю й удадження буфету. Вп. Панам Аранжерам за провід танців. Нашим П. Т. Централям: Центросоюзові, Маслосоюзові та Народній Торговлі і П. Т. Фірмам: Брістоль, Добротка, Кляpі Вальдбавм, Ріц, Росер і Зайдель, Центральній Каварні і Т-ву Львівських Броварів за щедрі датки до буфету. Окремо дякує Ф-мі і Хамула за визичення своїх килимів на прикрасу саль. — **Комітет Вечірки „Червоної Калини" і ТОПІЖ-у.**

— **Засуд за приналежність до ОУН.** На днях відбулася в Луцьку розправа проти Івана Олійника, Дамяна Чеха, Фотія Корися та Панталеймона Братуня за приналежність до ОУН і за поширювання нелеґальної літератури та проклямацій. Засуд луцького окружного суду такий: Івана Олійника покарали вязницею 5 років, Фотія Корися і П. Братуня вязницею 4 років кожного. Дамяна Чеха звільнили від вини і кари.

— **Прокураторське переслухання ректора університету проф. Булини.** Вчора переслухував ректора львівського університету проф. Булянду віцепрокуратор для політичних справ д-р Ольберек. Переслухання відбулося у приватному мешканні ректора, який є хворий і торкалося справи недавної бльокади львівського університету ендецькою молоддю. Ректора переслухували в характері свідка. — При цій нагоді треба занотувати повідомлення „І. К. Ц.", що професорам львівської політехніки нічого не відомо про якусь ухвалу сенату політехніки, що мала б підкреслювати солідарність з виступом університетського сенату проти проф. Бартля за його промову в сенаті. Знову-ж „Слово Народове" пише про чутку з окруження проф. Бартля, яка каже, що хтось вкинув до мешкання проф. Бартля дві вонючі петарди.

— **Демонстрації перед жидівською ґімназією у Львові.** Вчора група ґімназійних учеників пробувала улаштувати демонстрацію перед жидівською ґімназією. До більших авантур поліція не допустила. Притримано двох проводирів, яких після списання протоколу на комісаріяті поліції звільнено.

— **Перед основанням „Інституту Південно-Східних Земель".** На днях відбулись у Львові організаційні сходини, які мають підготовити основання „Інституту Зем Полудньового-Всхідніх". Мета того польського Інституту: досліджувати справи Східної Галичини. На організаційних сходинах були присутні всі три галицькі воєводи, ґенерали команданти галицьких корпусів, університетські професори: Ромер, Грабський, Буяк, Біґо та Гальбан, редактори польської преси, наукових установ та інші. Предсідником організаційного комітету вибрано львівського шкільного куратора Купчинського.

— **„Союз приятелів костелів на кресах".** Під протекторатом римо-кат. архиепископа Твардовського повстало у Львові нове товариство під повищою назвою, яке поставило своїм за

Що писало „Діло" 50 років тому.

Вівторок, 26. лютого 1889.

ПАЛАТА ПОСЛІВ АВСТРІЙСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ РАДИ

(згідно з обчисленням з 18-го лютого ц. р.) мала 11 клюбів. З них: чеський клюб мав 56 членів, польське „коло" 55, клюб правого центра (Гогенварта) 33, клюб центра (Ліхтенштайна) 18 — ці чотири клюби разом творять 162 посли правиці. На лівицю складаються два клюби: злученої німецької лівиці з 87 членами і німецько-національний союз з 17 членами — разом 104 посли. Між правицею і лівицею, голосуючи то з одною то з другою, стоять клюби: ліберального центра (Кронінія) з 11 членами, молодо-чехів 8, русинів 4, трентинський клюб 7 і клюб антисемітів з 6 членами — 36 послів. Диких послів є 17, між ними Лінбахер, Цаллінґер і кс. Айхгорн. Більшість, бо 10 диких голосує з правицею.

СВОБОДА ГОЛОСУВАННЯ.

Париж, 26. лютого. Палата послів ухвалила закон, що забезпечує свободу голосування; ухвала пройшла зовсім спокійно.

ВОВКИ ПІД МІСТОМ.

Вчителя чернівецької школи Григорія Ільницького, що їхав минулого четверга вечором до Садагори, напало недалеко моста на Пруті, зараз під Чернівцями, шість вовків. Сполошені коні пігнали гальопом назад до Чернівців і учитель з візником спаслися від нехибної смерти.

данням розвинути акцію допомоги в будові костелів та їх вивінуванні. До цеї цілн нове товариство змагатиме при помочі уличних збірок, улаштовування доходових імпрез і через притягнення якнайбільше членів.

— **Не „помічник", тільки промінчик.** У вчорашній передовій статті „Казус Скрипник", змінено помилково слово, яке робить незрозумілим речення. Має бути „покищо єдиним **промінчиком** (а не помічником, як видруковано) у волинській дійсности є заява солідарности послів Скрипника і Бури.

— **Цукор для пчіл.** Міністерство скарбу у порозумінні з міністерством рільництва устійнило кількість цукру, що його в 1939 р. мають приділити для пчіл. Річний континґент для кожного улия підвищено з 2 до 5 кґ., при чому в тому році ця норма буде однакова для всіх воєвідств. Заінтересовані рільники можуть зголошуватись за посередництвом пасічничих та рільничих організацій до відповідних скарбових урядів, які приділюватимуть згаданий цукор.

— **Шляхта ходачкова в Коломиї.** Минулого тижня у Коломиї зорганізовано Кружок Союзу ходачкової шляхти, до якого вписалося 180 членів з назвищами на „скі" та „цкі". Предсідником кружка вибрали адвоката д-ра Босаковського.

— **Новий почтовий уряд.** У місцевости Тарнавка повіт Сянік, буде з днем 4. березня урухомлена почтова аґенція під назвою „Тарнавка Саноцька", до якої належатимуть громади Тарнавка, Рудавка і присілок Гамри.

— **Самогубство листаря.** Учора вечором у бюрі почтової аґенції Туринка, пов. Жовква, доконав самогубства вистрілом зі службового револьвера 28-літній сільський листар Іван Данилишин з Солошина. Денат помер у часі перевоження його до шпиталю у Жовкві. Лишив жінку та двоє дітей.

— **Польські людовці та українська справа.** „Век Нови" з 25. ц. м. пише: „Довідуємося з добре поінформованих джерел, що Людова Партія у звязку з актуалізуванням української справи взялась опрацьовувати свою програму в цій справі. Ця справа дуже важна для людовців, бо майже всі кольоністи у східних воєвідствах зорганізовані в Людовій Партії і в деяких околицях до кружків партії зголошуються теж українські селяни (?). Тепер людові діячі у Східній Галичині збирають матеріяли в цій справі, щоб пізніше передати їх Начальній Раді Партії".

— **Проворний злодій.** На розі вулиць Скарбківської та Ґродзіцьких підійшов учора вполудне до вчительки Тереси Корнек порядно одягнений мужчина та заговорив до неї в українській мові. Колиж учителька відповіла, що не вміє по українськи, згаданий мужчина перейшов на конверзацію в німецькій мові, розказуючи, що він еміґрант з Відня та їде до Києва. Вкінці просив показати йому, де саме Стрілецька Площа. Вчителька показала напрям, в якому „еміґрант з Відня" мав піти. У відповідь на це він промимрив якесь незрозуміле назвище і взявши скоро вчительку за руку, стягнув з пальця золотий перстень з квадратовим рубіном та миттю пігнав у напрямі Стрілецької Площі. Вчительку заскочила ця небувала пригода до тої міри, що в першій хвилині навіть не завважила крадежи. Колиж вона нарешті очуняла і побачила крадіж, проворний злодюга пропав був уже з видноокруга.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Обставини.

Не можна сказати, щоб нинішні наші дівчата жили в сприятливих обставинах. За якунебудь посаду тяжко, за жениха ще тяжче. Богослови з доручення своєї влади пішли на добровільний целібат, а решта молоді навіть не мріє про женячку. Університети для них майже замкнені, а нечисленні українські установи майже переповнені. Раз на рік трапляється приблизна можливість надії на старання за посадою, але на це є сто кандидатів, а між ними щонайменше половина з великою протекцією. Якже-ж тут женитися, чи тільки мріяти про женячку?!

Тому так рідко, так дуже рíденько можна подибати — колись буденну вістку в часописах: „Василь і Галя Татарські складають з нагоди свого вінчання 20 зол. на Рідну Школу, а 10 зол. на Інвалідів".

Жаль мені наших дівчат, бо — наскільки можу про те видавати осуд — направду і красою і розумом не стоять позаду їхніх мамів чи бабунь, що вже в 16. р. життя виходили заму́ж. І то після кількох гарбузів розділених невідповідним партнерам, менш-більш у такій формі:

— Панно Олю, чиї це подушки?

— Наші.

— А можеб вони були наші?!

— Не припускаю...

Нефортунний амант брав капелюх під одну паху, гарбуз під другу і хильцем виносився в лагідніше підсоння.

Правда, бували випадки, що панна перебирала женихів, перебирала, аж перебрала мірку і оставалася старою дівою. Тоді в вечірню годину, коли сумерки килимами слалися по хаті, а сумом по душі, сідала до **роялю** (цього слова вживаю від часу, як у нас завели піяніно та фортепіян!) і співала:

...„Через тії перебери,
Щом перебирала."

А все таки майже завжди виходила вкінці й вона заму́ж. Не скажу, що „робила партію", але маючи тоді 24 або й 25 років, не могла дуже химерувати.

Тому я великим дивом здивувався, коли вчора зайшов до мене давний, але багато від мене молодший знайомий, сів тяжко на крісло, зідхнув як міх ковальський і зробив міну твердо здецидованого самовбивника.

— Що сталося, молодий приятелю? — питаю.

Махнув рукою і ще тяжче зідхнув

— Смерть у родині?

Заперечив.

— Посаду втратив?

Заперечив.

— Щож такого?

— Тут!.. — показав рукою на груди в околиці серця.

— Болить?!

— Дуже!

— То йдіть до лікаря. З тим куснем мяса нема жартів.

— На те ніякий лікар не поможе.

— Ах, розумію... Кохання?!...

Потакнув і схилив голову під вагою невимовного смутку.

— В нинішніх часах?! Дивно! Ви хлопець як струк і становище гарне і знаю вас — характер... Дивно!

— Бачите. А я її так кохав, направду без міри... Спершу думав, може ще жалує за чоловіком. Але ні.

— То вона вдова?

— Тепер ні. Перший її чоловік давно помер. Але за другим. Вона розвелася.

— То це вже не першої молодости дама.

— Ну, ще досить молода. Два роки старша від мене. Колисьтут приходжу і щиро, без викрутів освідчаюся. А вона: „Nie wiem, ale zdaje się, że prędzej nie!"

— То вона?..

— Так, але зовсім не шовіністка!

Звісив голову ще нижче і нишком тер рукою очі.

Не можна сказати, щоб наші дівчата жили в дуже сприятливих обставинах...

Галактіон Чіпка.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі виграі: 10.000 зол. на ч. 48755; 5.000 зол. на ч. 58842, 77113; 2.000 зол. на ч. 20470, 61594, 126821 162372; 1.000 зол. на ч. 67935 83752 112526 138069 164420; 50 зол. на ч. 10498 15831 23177 23616 28358 74086 78825 121417.

— **З львівської хроніки.** Студентів медицини Ст. Опелю і Евг. Орхелю, в яких найдено вибухові матеріяли, арештовано та проте опісля звільнено з вязниці, тепер знову арештували наслідком прокураторського відклику. — На розі вулиць Казимира Великого і Бернштайна зударились два самоходи. Наслідком цього зудару Йосиф Миськів зі Збоїск Нових випав зі самоходу і сильно потовкся. — Біля вул. Вицечкової на Личакові невідомий злочинець вирвав Анні Васьковій торбинку з 20 зол. та двома золотими обручками, вартости 200 зол., і втік. — Невідомі злодії вломились учора до адвокатської канцелярії Еману́їла Вассермана (Рутовського 16) і вкрали валізкову машину до писання „Ремінґтон" ч. 883676 та футро на загальну вартість 865 зол. — Функціонарі слідчого виділу притримали вчора Франца Вліэла (Жовківська 107), якого окружний суд у Львові пошукував для відбуття кари півторарічної вязниці.

— **Арештування комуністів у Варшаві.** Вчора арештовано у Варшаві 30 осіб, яких підозрівають у комуністичній діяльності.

— **Індіяни пожерли дитину.** З Буенос Айрес повідомляють, що в місцевости Ляс Целіціяс де Сан Міґуель, у провінції Салота, індіяни вкрали кількалітнього хлопця, Вірджілія Комеза, у жорстокий спосіб його убили, опісля спекли та зїли. Висланий в погоню за людоїдами відділ поліції стрінув на опір індіянських племен, що разом з людоїдами пробували зробити засідку. Поліція приневолена була зробити ужиток з пальної зброї. Давно вже ненотований випадок людоїдства викликав серед арґентинського населення потрясаюче враження.

—o—

З кіна.

КІНА „КОПЕРНИК" І „МАРУСЕНЬКА": „ҐІБРАЛЬТАР".

Французька кримінальна фільма з дією у найсильнішій твердині світа — Ґібральтарі. Там, де зустрічаються спільні інтереси Англії та Франції, Німеччина хоче здобути інформації про розташування сил, переїзд кораблів, про таємну шифру, якою передають звістки. З місцевого гарнізону звертає на себе увагу поведінка легкодушного молодого старшини, що грає в карти і має щораз більші довги. Він виїжджає теж кілька кільометрів поза станицю, де в містечку виступає в кабареті гарна еспанська танцюристка. Ця танцюристка працює спільно з великим німецьким шпигуном, що має за собою бурхливе минуле та величезний досвід. При його боці є співробітники теж з темним минулим, сміливі та безоглядні. Французького молодого старшину, що в останній хвилині, щоб рятувати свою честь навязав контакт із німецьким шпигуном, засуджують на 20 років вязниці. Після цього розвивається вже ціла низка сензаційних подій, що трамають глядача у напрузі. Закінчення фільми на жаль занадто поспішно розвязує накопичені конфлікти. Добрі артисти із Еріком Штрогаймом специялістом від „темних типів" у французьких фільмах.

—o—

З судової салі.

КАРА ЗА ЗНЕВАГУ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Станислава Ільницька, 28-літня послугачка (Св. Яцка 6), найшовшись у липні без праці, пішла до міського уряду V-ої дільниці з просьбою видати їй карту на безплатний хліб. Службовий Тадей Бжозович вияснив петентці, що їй не прислуговує право до такої допомоги. Схвильована цією відповіддю Ільницька зареагувала образливими епітетами під адресою службовика, польського уряду та польської держави.

Вчора Ільницька станула перед окр. суддею Пясецьким, який у висліді розправи покарав обвинувачену за зневагу уряду на 3 тижні арешту, за лайку на польську державу на 3 місяці арешту, отже на загальну кару 4 місяців арешту з припиненням на 3 роки.

—o—

✝ Посмертні згадки.

О. КАН. ІЛЯРІЙ ПАНЬКІВСЬКИЙ,

б. довголітній віцеректор Дух. Семинарії у Львові, радник Митроп. Консисторії, Ювилят, парох Більча пов. Дрогобич, член-основник й голова 6-ох місцевих культурно-економічних установ — упокоївся в Бозі 10. лютого ц. р. в Більчі — в 71. році життя й 45. р. священства.

Ілярій Паньківський уродився 26. червня 1868 р. в Ришковій Волі ярославського повіту, в священичій родині, як один з багатьох і дуже заслужених для нашого народу синів о. Теодора і Хризантини Паньківських. Вже як ґімназійний учень і ще більше як студент теольоґії та потім як молодий священик-народовець кидається у вир праці, жваво і активно цікавиться долею рідного народу. Висвячений у 1894 р. довший час і по найдальших наших гірських закутинах жертвенно працює в Христовім винограднику як сотрудник чи адміністратор. Не вважаючи на родинну траґедію (рано відумирає йому дружина, потім двох вже дорослих синів: Степан і Теофіль), не паде духом, але завзято працює на всіх ділянках, жертвує все, щоб хоч дітям придбати кращу долю.

В 1906 р. задля великих його духових прикмет покликують його на становище віцеректора Дух. Семинарії у Львові й на цьому відповідальному місці пробув бл. п. о. Паньківський повних 12 літ. Своєю висококультурною поведінкою, своїм батьківським серцем умів зєднати собі сотні й тисячі своїх вихованків-питомців, які нині з глибокою пошаною і просто дитинною любовю згадують свого дорогого отця віцеректора.

В 1918 р. — такому памятному в нашій історії — приходить бл. п. о. Паньківський до Більча на пароха. Радий, що здійснилися його мрії, бере живу участь в національно-громадянській праці того часу. Не минули його потім Бриґідки, Берестя і Домбє... Вернувшись по році до Більча далі не падає духом, але з християнським оптимізмом стає у ряд плугаторів на народній ниві. Його заходами повстає в селі товариство за товариством, він стає звичайно першим головою і провідником. Більче в короткому часі вибивається на одно з к[illegible] сіл повіту. Ні труду, ні гроша не жалів о. Паньківський, „щоб тільки — як казав — загріти свій нарід, [illegible] ще весняне сонце засвітить". Опікувався [illegible] літ дитячим садком і доростом, два роки фінансував диригента хору, заложив у своєму городі велику шкілку овочевих дерев, щоб молоді деревця потім десятками й сотнями роздати в село. Його великим бажанням було якнайшвидше здвигнути в Більчі Народній Дім і на ту ціль жертвував увесь однорічний дохід зі своєї 11 морґової сіножати. При всій тій праці і жертвенности о. Паньківський завжди залишався скромним і тихим, як тихою є закутина Більча, в якій доводилося йому 20 літ душпастирювати. (Скромно святкував минулої осени 70-ліття свого життя й 45-ліття священства). Глибокий жаль пройняв усіх, хто тільки знав його, на вістку про смерть. В сірі дні лютого відійшов від нас на завжди, полишаючи одну доньку Софію, заміжню за о. проф. Ст. Венгриновичем, ґімн. катехитом у Сяноці. Дня 13. II. ц. р. відвели його вірні на вічний сон на білецькому цвинтарі, побіч 2-ох синів і 2-ох сестер. Численні делеґації, вінці і прощальні промови: від Митроп. Консисторії і Богосл. Академії зі Львова, від окружних й місцевих товариств, великі маси народу, що у зразковому порядку — чвірками — товаришили Покійному в його останній дорозі, свідчать про те, якою пошаною й любовю Він тішився. Вічна Йому Память!

—o—

Дописи.

КОЛОМИЯ.

Вечір живого слова, пісні й танку А. Поліщука й О. Нижанківської, заповіджений величезними афішами з рекламовими рекомендаціями під іменами виконавців на день 18. ц. м. в салі Щадничої Каси, відбувся. Зібрана доволі численно публика мала нагоду зазнайомитися з новими артистами львівських мистецьких осередків. П. Поліщук запрезентувався слухачам як декляматор („Святослав" Щурата і „Кавказ" Шевченка місцева влада чомусь заборонила) і як баритоніст низкою пісень, по дві в одній точці, лучених доволі випадково: арія з оп. „Тарас Бульба" Лисенка і „Стах" Ренсмана, „Мандрівник" Шуберта і „Два гренадери" Шумана, „Гетьмани" Шевченка-Лисенка і „Дон Жуан" — серенада (автора ми не зачули), „Минають дні" Лисенка й арія з оп. „Фавст" Гуноа, арія з оп. „Весілля Фіґара" Моцарта і „Гопак" до слів Шевченка. Мусоргського. Треба признати, що скали у співака широка, були форте і піяна, був і жест, але недоставало ще багато до того, чого вимагаємо від сценічного співака-артиста. Голос ще молодий, орудування ним не всюди задовільне, не бракувало й зайвих притисків на останньому тоні мельодійної фрази при форте. Дикція теж не зовсім виразна. Коломия, яка теж мала нагоду насолоджуватися артистами тої міри, що п. М. Голинський, С. Крушельницька, М. Сокіл, Ада Сарі й ін., добачила деяку диспропорцію між афішами й концертом... Маємо надію, що при дальшій поважній праці над собою п. Поліщук за кілька літ переконає нас, що природні вальори, які він без сумніву має і які в „Наталці Полтавці" виявилися зовсім гарно, знайшли своє викінчення, конче для сценічного співака. Також утемперуються жести і — своєрідний спосіб нав'язування контакту з салею... Також деклямація „Святослав" Щурата вимагає дещо ніжнішої модуляції голосу. Співні точки п. Поліщука йшли на переміну з танковими точками п. О. Нижанківської. Всі вони стояли на високому рівні танкового мистецтва, але не всі були однаково зрозумілі. Найкраще враження (з уваги на зміст та естетику) залишили „стилізований народній танок" з добре підібраною музичною ілюстрацією, „мельодія рухів" до не зовсім щасливо підібраної музики Бетовена і танкова гротеска „пастушка". „Бразилійське танго" й „танок із чінелями" вимагали б, як і всі стилізовані танки, короткого пояснення, інакше вони залишаються для глядача з провінції (яка з танковою пластикою не має нагоди зазнайомитися) тільки малозрозумілими, а то й безмістовими рухами, з яких специяльна частина публики жадібно виловлює тільки „пікантні моменти" й по свому на них реаґує... Під цим оглядом танок „Карпатка" уважаємо менше щасливим. Відповідний народній стрій урятував би чимало з естетики того танку, а так вона при швидких оборотах розгубилася... При фортепіяні був п. З. Савицький. Його завдання було нелегке, бо інструмет ні трохи не нагадував концертового...

Влом до парохіяльної канцлярії в Коломиї. В ночі з неділі на понеділок 19-го п. м. довершено незвичайно сміливого влому до парохіяльної канцелярії, яка міститься в парохіяльному домі при Карпатській вулиці. Положений самітно між цвинтарем, полем та незабудованою долиною, був той дім уже кілька разів предметом наступу всяких темних типів та потерпів при тому менші й більші втрати. Є в нас справді якась нічна сторожа, але вартість її, наскільки йде про безпеку майна, невелика. Свідчить про це згаданий влом. Невідомі злочинці відчинили собі найспокійніше двері від веранди, потім до канцелярії одні ключем, у других вирізали діру, через неї відчинили замок і закрутку і так дісталися до середини. Тут перебушували два бюрка, повитягали шуфляди, поперемішували всім папери, книги, документи (скільки при тім знищено, щойно пізніше дасться бачити), перевернули згори на долину шафку з пультом, велику шафу, дібралися до тайного схову і забрали до 1.000 зол. готівкою (чужі депозити), золотий хрест із ланцюгом і перстень пароха та інші дорогоцінности вартости теж 1.000 зол. і — спокійнісько відійшли, ніким непомічені. Влом запримічено щойно рано й повідомлено як стій поліцію, яка оглянула місце злочину, списала протокол та почала слідство. Замітне, що пси мовчали, а й слуга, котрий спав на дворі, нічого не чув... Достойний парох, котрий в останньому часі зазнав стільки прикростей та ударів (у минулому тижні арештували і засудили його роботящого сотрудника о. Михайла Кисіля), дістав тепер свіжий удар із рук нічних злочинців. Дай йому Боже, при його надірваному здоровлю щасливо ті всі удари передержати.

Проскомидія в „Скалі" відбулася в неділю 12. п. м. після вечірні в салі Народнього Дому. При гарно прибраних та скромно заставлених столах засіли члени й гості. На диво було їх чомусь мало й багато місць залишилося порожніми до кінця — зі шкодою для товариства. Після посвячення проскомидії о. прелат Ол. Русин виголосив коротке привітальне слово. Вказавши велику втрату, якої зазнав католицький світ зі смертю папи Пія XI, візвав присутніх пошанувати память Покійника однохвилинною мовчанкою. Після коляди „Бог предвічний" гості засіли за столи й почалася щира гостина, переплітана колядами, двома дуже добрими і змістовими деклямаціями молодої жіночки та короткими промовами (гол. „Скали" п. М. Мацкевича, п. Літинської, п. Гонтової, п. Візерканюка). Бажана була б на будуче краща і дбайливіша підготова таких імпрез, які дуже таки потрібні. Цим разом пані господині сповнили своє завдання задовільно.

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

Вечір колядок і щедрівок. Заходом Пов. Кр. „Р. Ш." й силами „Коломийського Бояна" відбувся 14. п. м. вечір колядок і щедрівок, попереджений викладом проф. д-ра А. Княжинського на тему „Народні пісні в світлі української психіки". Дуже цінний та гарно виголошений виклад, ілюстрований відповідними виїмками з колядок, насвітлив живі первні творчого аристократизму поетичної душі народу, а властиво невідомих нам виразників українського психічного генія та, підкресливши стихійний гін здорової народньої маси до запотребування ритмічности, ладу й порядку у творчій праці, виказав її культурну вищість від мас сусідніх народів. Виклад був винятком із ширше закроєного циклю, через те й відчувалося в дечому фраґментарність. Опісля „Боян" відспівав низку колядок: 4 укладу Людкевича (Бог предвічний, Нова радість стала, Вся вселенна веселися, Радість нам явилася) і 2 Степенка (Нова радість стала, Іде звізда чудна), щедрівку і псальму М. Лисенка — твір дуже цікавий своєю будовою, вкінці кілька щедрівок (Степенка — 4, Козицького: Ой гаю, гаю...) та Леонтовича: Щедрик. Про саме виконання скажемо, що не всі твори стояли на тій мистецькій висоті, до якої ми у виступах „Кол. Бояна" привикли: помічалося [illegible] (найбільше в затягах більше зіспівання) виявилося воно найбільше в [illegible] неповне злиття поодиноких голосів, а в Лисенковій псальмі в фугових ходах були й заломання. Краще випали щедрівки, а найкраще остання „Ой там за горою". Зважуючи солідність диригента адв. Р. Савицького мусимо згадані недомагання почислити на рахунок за малої обовязковости боянистів у відвідуванні проб. Зраджувало ще й за голосне диктування диригентом хорові тексту підчас співу, що немало вражало. Кожну пісню попередило пояснення музичної будови, злагоджене фаховою силою проф. Білинською і відчитане з зрозумінням п. М. Витвицькою. На жаль не було кому слухати, бо публика не виповнила навіть салі Народнього Дому.

СКОЛЕ.

Реферати. Заходом читальняної секції при філії „Просвіти" в Сколому відбуваються що тижня реферати, на яких буває пересічно 30 слухачів. По проминенні перших переполохів і байдужности участь рефератів дужчає і беруть у них участь теж інтеліґенти, які досі замикались у своїх хатах та вели балачки про „велику" політику, безустанну маніпуляцію біля радіоапаратів — водночас утікаючи від життя громадського й товариського в місті. Вол. Тутковський, маляр, зробив копію Івасюкового „Вїзду Хмельницького" на майже цілу стіну прикрашує домівку „Просвіти", [illegible]

же цікаві реферати на актуальну тему п. п. „Українська раса“ (5. II. і 15. II.). Видне опанування матеріялу, влучні ілюстрації і приклади на расові типи з присутніх на салі зробили ці виклади дійсно цікавими й корисними. 12. лютого виголосив черговий реферат о. Д. Ковалюк на тему „До проблеми віри“. Доцільна тема (наше містечко має багато робітників, колись остоя комунізму), пластичність викладу й питомий патос референта — все це зложилося на своєрідний приклад, як треба реферувати, щоб слухача зацікавити й дати йому користь. Є надія, що й решта наших інтелігентів братиме участь у товариському житті і цим дасть доказ, що розуміє вагу співжиття та спільної праці, всупереч усяким завіханням чужих і своїх приятелів.

Вісти з „Союзу Українок“. Скільська філія „Союзу Українок“, нещодавно реактивована, завдяки одиницям розгортає працю, не зважаючи на перепони й байдужість жіноцтва. Вже почались такі дуже бажані виїзди на села, перебрано від „Просвіти“ дівочий доріст, почались читання часописів, уладжено „Чайний вечір“. „Чайний вечір“ „Союзу Українок“, хоч скромний своєю формою, зібрав 18. п. м. к. 30 членкинь, які при канапках і чаю могли поговорити на різні теми і ще мали змогу вислухати цікавого, перетканого жахливими статистичними даними, реферату про алькоголь і нікотину. „Жінка має змогу впливати на свого чоловіка й дітей та не допустити до того, що б молоді хлопці і навіть дівчата запивалися жахливою отрутою, як це у нас мало місце на Різдво на Гірці“ — така була провідна думка реферату п. Д. Рибчук-Бандрівської. Дискусія й опісля співи доповнили цей милий вечір.

„Молода Просвіта“. Дівочий гурток „Молодої Просвіти“ при скільській філії зорганізувався остаточно в половині січня і 22. І. відбулися перші сходини, на яких вибрано такий провід: Петруня Лисота — провідниця, Марійка Зеліско — писарка, Ірина Цогла — бібліотекарка. За час 22. І. до 19. II. п. р. гурток відбув 12 сходин, на яких членкині вчилися про „Просвіту“, нашу церкву, Шевченка, Стефаника, Франка (і про їх твори), як теж самостійно опрацьовували всякі книжки, вивчували напамять вірші, пізнали дві гри „Кіма“ й „Памятеву“ і дві нові пісні: „Наше юнацтво“ й „Жовто-блакитний стяг“. За цей час прочитали 100 книжок — історичних повістей і творів Шевченка. 13-ті святочні сходини відбулися 19. II. у присутності делегатів філії „Просвіти“ й „Союзу Українок“, який перейняв цей гурток. Провідниця п. Лисота відкрила сходини, відчитала програму й опісля заінтонувала „Гимн Просвіти“ Щурата, який підхопили всі. Звіти здавала секретарка М. Зеліско й бібліотекарка І. Цогла. По короткому слові опікуна гуртка п. М. Дольницького, приступлено до вибору нового проводу, в якого склад увійшли: Ст. Вітрук — провідниця, Ст. Бандурович — писарка, Наталка Бандурович — бібліотекарка. Найцікавішою точкою була роздача нагород за пильну працю й товариськість. І. місце здобула взірцева П. Лисота, два другі місця зайняли пильні О. Васаган і М. Фітель, III-те місце: О. Фітель і М. Зеліско, четверте місце: В. Лупина і І Цогла, пяте: Ст. Вітрук. В імені Виділу філії „Просвіти“ передав гурток філії „Союзу Українок“ п. М. Данилків; а перейняла його заст. голови „С. У.“ п. М. Садовська. Цікаві й будуючі сходини закінчила закликом до дальшої праці п. Д. Заяцівна.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Субота 25. II. год. 7.30 „Роксі та її дружина“ — оперетка.

Неділя 26. II. год. 3.30 попол. „Роксі та її дружина“ — оперетка. — Год. 7.30 веч. „Це більше як любов“.

Понеділок 27. II. год. 6. веч. „День без брехні“.

Вівторок 28. II. год. 7.30 веч. „Це більше як любов“.

Театр Рікнородностей.

Субота 25. II. год. 7.30 веч. „Пані Пресвосова“.

Неділя 26. II. год. 12. впол. Казки для дітей.

Понеділок 27. і вівторок 28. II. театр нечинний.

Український Театр ім. Котляревського.

ХОДОРІВ:

25. II. Шаріка.

26. II. Зоря над Почаєвом.

— З Ходорова іде театр до Рогатина. — Дня 1, 2, 3. і 4. IV. гратиме театр у Львові.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

ВИННИКИ:

25. II. Чорноморці.

26. Гриць.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЖОВКВА:

25. II. Пісня Бескиду.

26. II. Сорочинський Ярмарок.

27. II. Гетьман Полуботок.

28. II. Дай серцю волю.

1. III. Невольник.

МОСТИ ВЕЛИКІ:

2. III. Безталанна.

3. III. Пісня Бескиду.

Кіна.

АМПІР: „Елізейські поля“ (Саша Гітрі).

АПОЛЬО: „Валога безбожних“.

АТЛЯНТИК: „Невільниця Шангаю“.

БАЙКА: „Царський курєр“.

БАЛТИК: „Робін Гуд“.

ВАНДА: „Шлях до [illegible]“, „Нові люди“.

ГРАЖИНА: „Баталія безбожних“.

ЕВРОПА: „Пані і ковбой“ Гейрі Купер.

КАСИНО: „Рена“ („Справа 777“).

КОПЕРНИК: „Гібральтар“.

МАРУСЕНЬКА: „Гібральтар“.

МЕТРО: „Пані Валевська“.

МІРАЖ: „Готель у Тиролі“.

МУЗА: „Забута мелодія“.

ПАКС: „Олімпіяда“ — обі частини фільму.

ПАЛЯС: „Поворот на світанку“ (за [illegible]) з Даніеллю Дарє.

РАО: „Шу[illegible]“ [illegible]

РІЯЛЬТО: „Невинна любов“ зі Сімоною Симон.

РОКСІ: „Шлях у невідоме“ і кольоровий додаток.

СВІТ: „Вязень із Парамеоти“, „Кохана дівчина“.

СВЯТОВІД: „Товариші зброї“, „Королева передмістя“.

СТИЛЕВЕ: „Алібі“ та ревія.

ТОН: „Небезпечна погоня“, „Битва на Бродвею“.

УТІХА: „Смертельні вороги“ (Кен Мейнард) і ревія.

ХИМЕРА: „Канчук“.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(Марійський Майдан)
„Еспанія: Барсельона, Валенсія, Кордова, Мадрид“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 25. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Авд. для шкіл, 8.10 Розривкова музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.25 Легка музика на органах Вірлінера, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Орх., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Інформації, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Для дітей: Оповідання, пісеньки, казки, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Літературна хроніка, 16.35 Форт., спів, 17.45 Гутірка про вовну та бавовну, 17.55 Авдиція, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Спортова гутірка, 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Гутірка: як розвивається Варшава, Ліси, бджоли, пісеньки, 19.15 Опереткова музика, орх., хор, сопран, два форт., 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, 21.00 Концерт із Будапешту: Циганська фантазія, орх., сол., 21.35 Година несподіванок, 22.35 Розр. концерт, 22.55 Інформ. авдиція, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Неділя, 26. лютого 1939.

7.20 Орх., 8.00 Ранішній денник, 8.15 Для села: Хл. газетка, огляд ринків рільних продуктів, музика, 8.45 Поздоровлення. На провесні, Популярна музика з пл., коло год. 10.30 після богослуження: Музика з пл., 11.45 Огляд видань, 11.57 Сигнал, 12.03 Симф. поранок, орх., віол., 13.00 Виїмки з творів Пілсудського, 13.05 „Пісня над Поділлям“ гутірка, 13.15 Орх., 14.40 Трохи пісні, трохи слова, 15.00 Скубання піря, сільський образок, 15.25 Золота книга громад, 16.30 Концерт вок. квартету Кодрова, 17.10 Дрібнички, оповідання, 17.30 „Гарна Галятея“ бурлеска-оперетка в одній дії Полі Генріона, муз. Супе, 18.30 Хвилина бюра студій, 18.40 Орх., 19.20 „С. Конарський“, у 100-ті роковини екзекуції, 19.25 Золота книга громад, 19.30 Програма на завтра, 19.35 Легка музика, орх., сопран, 20.10 Спортові вістки, 20.15 Збірні спортові вістки, політ. огляд, веч. денник, метеорольог. вістки, звук. тижневик, програма на завтра, 21.20 Легка і танц. музика, 21.55 Весела авд., 22.30 Музика з пл., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Понеділок, 27. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Танц. музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: „Ян Барт. Гловацький здобував московські гармати“ авд. для молодших дітей, 11.20 Менуети з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 12.00 Для купців і ремісників: Продавець чи продавчиня, Що читати, 12.20 „Опера“ муз. авд. для дівчат, 14.00 Концерт [illegible], 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для молоді: „Авантура за Варварку“ на осн. Корн. Макушинського, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Наукова хроніка, 11.35 Скрипка, форт., 17.00 Великі столиці Европи: Берлін, 17.15 Словно-муз. авд., 17.50 Розвиток лет. комунікації, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції; 18.05 Львівські наук. варстати: Наукове Т-во, 18.20 Актуальність, 18.30 Пісеньки з пл., 19.00 Розр. концерт, орх., Ордонівна, форт., 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки. спорт, програма на завтра, 21.00 Співочий ресітль Марії Беренїта (Франція) в супр. форт., 21.40 Літер. новини, 22.00 Льокальні спорт. вістки, 22.05 Освітлення давнього та сьогоднішнього Львова, 22.20 Театр Уяви: „Вже третій“ В. Фішера, 22.55 Огляд преси, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Вівторок, 28. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл.,8.00 Для шкіл, 8.10 Орх., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: І повітря щось важить, гутірка для старших дітей, 11.15 Глазунов: Чотири пори року, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 „Море“ Дебісія, з пл., із поясненнями, 14.30 Батьківський порадник, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Життя є всюди — і на пустині, гутірка для молоді, 15.15 Радіотехнічні новини, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Фін.-госп. актуалії, 16.30 Пісні з Долини св. Хреста (Місісіпі), сопран, форт., 16.55 Від Йордану до Ливану, враження з мандрівки, 17.00 Чвертьгодина давньої музики у вик. Івана Раковського, віоля д'аморе, 17.25 Вовна, бавовна, 17.35 З піснею по краю, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Прогр. резерва, 18.15 Для села: Курчатка-одноднівки, Кооперативна ханлина, 18.30 Авд. для робітників, 19.00 Концерт симф. орх., сопран, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Концерт давньої музики, 22.00 Атенські прогульки: Поворот із Акрополю, 22.25 Форт. твори Дебісія, 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 25. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БЕРЛІН 15.15 Діточі забави та пісні, 19.45 Веч. гомін, 20.10 Мельодії Легара та Кінеке, БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, 20.30 Трансм. зі Сарєва, 22.15 Танц. музика, БУДАПЕШТ 12.10 Форт., 17.10, 18.00 Циг. музика, 18.15 Орх., ВІДЕНЬ 12.00 13.15 14.10 Розр. музика, 15.10 Пісеньки, 18.00 Суец Червоне Море—Джібуті, репортаж із подорожі, 18.15, 19.00 Нар. музика, 19.20 **Вістки в українській мові,** 20.10 Форт. сонати Бетовена, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.30 Орх., спів, 19.15 Вес. муз. авд., ДЯГТІ 17.30 Легка музика, 20.05 Англ. музика, МІЛЯНО 17.00 Симф. концерт, 19.20 Розр. музика, 21.00 „Триграничастий капелюх“ оп. Де Фалі, „Дзо Страніеро“ оп. Піцетін, ПРАГА 15.30 16.05 Сальон. музика, 19.25 Діточий хор, РАДІО ПАРІ 18.05 Для дітей, 18.25 Пісні, 19.15 Для наймолодших, 20.00 (після комунікату), Легка музика, 21.15 Скрипка, 22.10 Кабарет, РИМ 17.15 Симф. концерт, 19.20 Розр. музика, 21.40 Концерт солістів, Анга Серато, СОФІЯ 17.30 Популярна музика, 18.15 Легка музика, 18.30 Вок. авд., 19.30 Спів, 20.00 Скрипка, 22.00 Легка і танц. музика, СТОКГОЛЬМ 22.15 Танц. музика, 22.45 Пісні, музика.

Неділя, 26. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, 21.00 Хор, БОРДО 15.00 „Трістан і Ізольда“, оп. Вагнера, БРЮСЕЛЬ ФЛЯМ. 21.00 „Поет і мужик“ оп. Супе, БУДАПЕШТ 12.30 Оп. орх., 18.30 Циг. музика, 19.30 Лістові твори, ВІДЕНЬ 12.00 Розр. концерт, 16.45 Віденць грає, вес. муз., 18.00 Комедія, 19.20 **Комунікат в українській мові,** 20.10 „Золотий черевичок“ оп. Чайковського, 22.30 Легка музика, КЕЛЬН 19.30 „Марта“ оп. Фльотова, ЛЯГТІ 16.00 17.25 Данські, шведські, норвезькі, фінські пісні, 20.00 Квартет, МІЛЯНО 17.00 Симф. концерт, 22.30 Орх., ПРАГА 16.20 Сальон. музика, 17.55 Легка музика, 18.25 Військ. орх., 21.30 Джез, РАДІО ПАРІ 20.00 (після комунікату) Легка музика, 21.15 Пісні, 21.30 Фестіваль Месаджера, РИМ 17.00 Розр. програма, 19.10 Арабська музика, 21.00 Орх., СОФІЯ 19.00 Популярна музика, 20.00 Спів, 20.55 Опереткові мельодії, САРБРІКЕН 20.10 „Цирульник із Багдаду“ оп. Корнеліюса, ФЛЬОРЕНЦІЯ 15.00 оп. Вердія.

Понеділок, 27. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА **7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 222.15 Вістки та комунікати в українській мові,** БІЛГОРОД 18.20 Скрипка, форт., 20.00 Опера, БУДАПЕШТ 12.10 Квінтет, 15.45 Орх., 17.40 Військ. орх., 19.20 Болгарський вечір, 20.50 Циг. музика, 23.00 Оп. орх. ВІДЕНЬ 16.00, 17.10 Орх., 18.15 Пісні і форт. твори Й. Маркса, **19.20 Комунікат в українській мові,** ГАМБУРҐ 15.25 Твори на скр. і форт., 22.40 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15, 16.00 Музика, 18.00 Пісні КОШИЦІ 15.25 Циг. пісні, ЛЯГТІ 18.40 Шопенові та Лістові твори, 22.00 Легка музика, МІЛЯНО 17.15 Форт., 20.30, 21.00 Розр. музика, 22.15 Квартет, ПРАГА 15.15 Популярний концерт, 18.25 Військ. орх., ПАРІ ПТ 19.30 Орх., 21.30 Джез, РАДІО ПАРІ 18.15 Альтівка, 19.15 Форт., 19.30 21.15 Скрипка, РИМ 17.15 Танц. музика, 21.00 Симф. концерт, 22.15 Розр. програма, СОФІЯ 17.30 Фільм. мельодії, 18.00 Легка музика, 18.15 Пісеньки, 19.00, 20.00 Спів.

Вівторок, 28. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА **7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові,** БІЛГОРОД 18.00 Вок. концерт, 20.00 Нар. пісні, 22.15 Спів. ресітль, БРЕСЛЯВ 19.15 Форт. сонати Бетовена, БУДАПЕШТ 12.10 Циг. музика, 18.15, 19.00 Пісні у супр. циг. орх., 19.45 Віол., 21.20 Орх., ВІДЕНЬ 14.10 Розр. музика, 18.15 Нар. музика, 18.50 Дрезденський квартет, **19.20 Вістки в українській мові,** 20.10 Вес. вечір, 22.35 Легка і танц. музика, ГАМБУРҐ 19.00 Веч. музика, 22.30 Розр. муз., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Діточі пісні, 16.00 Розр. музика, ДРОЙТВІЧ 18.20 Вок. концерт, ЛЯГТІ 18.15 Фінська музика, 19.40 Популярні фін. пісні, МІЛЯНО 17.15 Танц. музика, 21.00 Симф. концерт, 22.10 Опереткові мельодії, МІНХЕН 18.26 Пфіцнерові пісні, 21.15 Концерт ес-дур на форт. і орх. Бетовена, ПРАГА 15.15 Орх., сол., 17.30 Квартет ес-дур Бетовена, РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика, 19.30 Скрипка, 21.15 Камер. музика, РИМ 18.45 Арабська авд. і східня муз., 21.00—23.00 Вечір опер, СОФІЯ 17.30 Військ. орх., 19.00 Спів, 20.00 Концерт квартету 20.55 Рос. романси, 21.25 Легка музика.

Біржа.

Львів, 24. лютого 1939.

ГРОШІ

Бельґи бельґ. 89·00—89·47, Доляри америк. 5·26·50—5·29·00, Доляри канад. —5·24·00—5·26·50, Фльор. гол. 281·55—283·27, Франки франц. 13·99—14·09, Франки шв. 120·03—120·85, Фунти англ. 24·75—24·91, Гульд. данц. 99·75—100·25, Кор. данські — 110·50—111·15, Корони норв. 124·25 125·17, Корони шведські 127·10—12·38, Ліри іт. 16·1—16·6, Марки фінляндські 10·70—10·99, Марки нім. срібні 71·50—74·50.

Акції.

Банк Польський 124·00, Цукор 38·70—38·90, Вугіль 42·00—41·75, Лільпоп 94·00—95·00, Моджеїв 21·00—20·75, Островець 78·00—77·00, Стараховичі 55·50—58·25, Жирардів 67·95—67·00.

Папери.

4 ½ пів внутрішня 67·38—67·75, 3 інвест. 1 ем. 92·00, серія 96·75—97·00, 2 ем. 94·00—серія 96·75—98·00, 5 конверсійна 71·50—5 колійова 68·75—69·00, 4 прем.дол. 44·75, 4 консолідаційна 68·00—68·0.
Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 24. лютого 1939.

1 кг. масла дес. бльок. без оп.	зол. 3.25
1 кг. масла бочк. викл. з опак.	зол. 3.30
1 л. молока	17—18 сот.
1 кг. яєць	зол. 0.90

Тенденція на всі продукти вдержана.

Подяка.

Д-рові Ярославові Гниилевичеві, спеціялістові внутрішніх недуг за безкорисне і сумлінне вилікування моєї жінки з майже невилічної недуги, із глибини серця дякую.

В. Комаринський.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Представників Промбанку відбудуться в суботу 25. лютого 1939 р. в год. 18.30 в салі Т-ва „Бесіда" (Львів, Рутовського 22, II. п.). П. Т. Делегатів просимо принести розіслані карти вступу, що уповажнюватимуть до голосування. Невибрані делегатами члени радо бачені на Зборах в характері гостей. 419 2-2

В СУБОТУ 25. II. улаштовує Т-во Молода Громада вечір народніх і оперових пісень. Співає оперовий співак п. Т. Бедзів-Терен. При фортепіяні п. д-р Нижанківський Нестор. — Вступ для членів і впроваджених ними гостей — Початок год. 20. (8-ма вечором). 429 3—

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБНИЙ здібний агент до домашньої продажі порцеляни та алюмінійового начиння. Оферти до Адміністрації під „Негайно". 445 1—1

ЗАСТУПНИКІВ І КОЛЬПОРТЕРІВ до продавання повного видання творів Лесі Українки шукаємо по всіх повітових осередках. Залучити марку на відповідь. В-во „Українська Книгоспілка" Львів, вул. Оборони Львова 14. 424 1-3

ШУКАЄМО здібних і відповідальних кольпортерів на місто і село за забезпеченою кавцією 150 зол. або певною запорукою до поширення артистичних відзнак і образків. Зголошення до дня 5. березня до Адміністрації „Діла" під „Безпечність". 438 1-2

РУТИНОВАНИЙ від. адвокатський з правом заступства з три і піврічною адвокатською практикою шукає патронові зараз. Пише на машині. — Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Совісний". 411 1—3

КУПНО — ПРОДАЖ

ПРИ ВУЛИЦІ САПІГИ (в сусідстві Політехніки) продам двоповерхову, комфортову камяницю, комірне 6.300 за 57.000 зол. (готівка 37.000 + 20.000 довг), вільне бюро 5-кімнатне вільне мешкання. „Трансакція" — Львів, Длугоша ч. 1. 439 1—2

Шевські майстри і челядники

Ваші турботи скінчилися, бо появився

ПОВНИЙ КУРС ШЕВСЬКОГО КРОЮ

на підставі якого кожний шевський майстер і челядник зможе суперничати з найкращим кравчем.

Підручник писаний так приступно, а рисунки такі ясні, що для шевців відпадає потреба курсів.

Підручник написав Яр. Булка при помочі схв. Студитів Євтея Дубика.

Ціна 10.— зол., з поштовою пересилкою 10.50 зол., за післяплатою 11.50 зол. висилає В-во „БАТЬКІВЩИНА", Львів Чарнецького ч. 8. І. 409 3—10

За 1 зол. 10

Знаменитих ножиків до голення
„САЛЬФЕРС"
що перевищують всі з тої ділянки
тільки в перфумерії
С. ФЕДЕРА, Сикстуська 2.
Коперника 15 а і Галицька 16.
Увага! За зворотом цего оголошення даємо гарний рекламовий дарунок

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ, гумові, черевні, нирнові, проти усування матиці за гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2741 29-0

В НАЙБЛИЖЧОМУ сусідстві церкви св. Юрія — двоповерхова камениця за 39.000 зол. (готівкою 28.000 + банк 11.000). — „Трансакція" — Львів, Длугоша ч. 1. 414

З ОЛІВЦЕМ У РУЦІ переконаємо Вас, що варто скористати з нашої пропагандивної продажі при знижці 15 і 25% з наших постійних цін. Фабрика білля „Астра", Львів, Сикстуська 2. 310 2-2

ВИКЛЮЧНА продажа дикт і форнірів, дикт сухоклеєних „Ойкос" — фабрика М. Гамлер і Син — Львів, ул. Джерельна ч. 3. — Тел. 271-14. 427 2—15

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ОСОБА інтелігентна, зі священичого дому, середнього віку, прийме посаду господині до самітнього священика. Вимоги скромні. „Діло" для „Будучности". 422 2-2

ЗА СКРОМНОЮ винагородою шукаю посади з обсягу нар. шкіл — опіки старших дітей, поміч у домашній господарці. Зголошення до Адміністрації „Діла" „Інтелігентна". 430 2-2

НАУКА

ІНСТРУКТОРСЬКИЙ, трикотарський двомісячний курс улаштовує кооп. „Вовна" — Львів, Підвалля ч. 1, який почнеться 1-го березня ц. р. Інформації та зголошення в кооперативі. 433 2—2

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ! Вчися німецького індивідуальною, приємною методою. Пиши до „Діла" під „Elegantes Deutsch".

МЕШКАННЯ

ЛЬОКАЛЬ на варстат, робітню, магазин до винайму вул. Лішинського ч. 23. 424

РІЖНІ

ГОДИННИКИ і біжутерію найпрецизніше направить українська фірма П. Карпевич у Львові вул. Домініканська ч. 7. 1980 95-0

ВИАРЕНДУЮ першорядний пансіон „Віта" Живець Чорне, що складається з 16 кімнат, їдальні, кухні і кімнати для служби, повний умебльований, з постілю і біллям, кухонним начинням і столовим накриттям. Ближчі інформації: Львів 25, вул. Жевна 48 у К. Калецької. 380

ДИТЯЧІ ВІЗКИ найновіших типів продає, направляє, місцева знана фірма Кін, Львів, Жовківська 17. — Ціни безконкуренційні. 414 1—10

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ПЕЧАТКИ, монограми, ТАБЛИЦІ, виконує найдешевше перше та єдине українське ритівниче заведення ВОЛОДИМИР ЯРОШ, Львів, ул. Сенкевича ч. 3. 2816 26-0

СТОЛЯРНЯ М. ФЕДИНСЬКОГО Львів, вул. Зиблікевича 27. поручає по приступних цінах гуцульсько-мистецькі уладження власних проєктів, також галянтерію й інші модерні гарнітури. 2383 16-52

СПІЛЬНИЧКИ з 5—7.000 зол. грошевого вкладу, що може бути забезпечений на необтяженій двоповерховій реальности у Львові, пошукує українське промислове підприємство для впровадження нової рентовної ділянки виробництва з запевненим збутом. — Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Співпраця інтелігентної жінки побажана". 435 2—

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР
Роман ЛИСЯК
недуги шкірні, венеричні та лікарська косметика.
ЛЬВІВ, Оборони Львова 22 (давніша Сикстуська 56), Тел. 114-44.

ОГОЛОШЕННЯ

ЗАВЕДЕННЯ ТЕХН. ДЕНТИСТИЧНЕ М. КРЕМНІТЦЕРА — ЛЬВІВ
вул. Косцюшка ч. 4.
зуби в золоті, порцеляні та білому металі. Ціни низькі. Приймає до год. 20. (8 веч.). 440

Годинники
ПЕРСТЕНІ, ОБРУЧКИ
СТОЛОВУ ЗАСТАВУ
поручає єдина українська крамниця
Р. ТАРНОВЕЦЬКОГО
ЛЬВІВ · ПІЛСУДСЬКОГО 11а
ПРИЙМАЄ ВСЯКІ НАПРАВКИ · КУПУЄ ЗОЛОТО І СРІБЛО

Новововідкрита УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ виконує ЖІНОЧІ ПЛАЩІ І КОСТЮМІВ на підставі найновіших моделів
М. ШУТЕР
бувш. крав. майстер ф-ми „Маргот"
ЛЬВІВ, УЛ. ЛИЧАКІВСЬКА 29.

Під увагу приїзним до Перемишля!
Смачні сніданки, обіди і вечері та добірні напитки і перекуски можна дістати лиш у РЕСТОРАНІ
Михайла Кузишина
ПЕРЕМИШЛЬ, ПЛ. НА БРАМІ 4.

ДРОТЯНІ СІТКИ
ДО ОГОРОЖІ
ДУЖЕ ДЕШЕВО!
Жадайте оферт!
СІТКОЦЕНТР
Львів, Красіцьких ч. 18. — Тел. 246-75
423 1—5

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА
світової марки
Б. СОММЕРФЕЛЬД
Експорт: до Англії (Steinway & Sons-London), Америки, Франції, Голяндії, Палестини, Швеції, Цейльону і т. п.
Виключне заступництво:
С. Новацький
Львів, вул. Пілсудського 17.

ЗОЛАДДЯ
шлункове
це причина початку ріжних недуг. Воно відбирає апетит і спричинює злу переміну матерії. Тому треба дбати про нормальну працю шлунка через регулярне випорожнювання.

Зела з гір Гарцу
Д-ра ЛЯВЕРА
вживають при запорі, управильнюють травлення, прочищують лагідно і безболісно, протидіють товстінню, видалюють гнильні субстанції, не призвичаюють до них. Уживаємо їх теж з успіхом при недугах печінки, нирок і міхура, жовчевих камінців, ревматизму, артретизму, гемороїдах і товстіння.

ЗЕЛА з ГІР ГАРЦУ
Д-ра ЛЯВЕРА.

Ковдри, Матраци, Постелеве білля
поручає **МАРІЯН МЛЕКО**
давніше Коральницька
тепер **ПЛ. КАПІТУЛЬНА 2.**
тел. 237-72
(напроти катедри) ч. 264 12-15

Добре мило пере біло
„ОКСАНА"
ФАМОЗА
ЛЬВІВ, ПОТОЦЬКОГО ч. 59

Інж. Юрій Пясецький
держ. уповажнений інженір будови
ЛЬВІВ, МОНЧИНСЬКОГО 26. Тел. 270-27
виконує всі праці з обсягу: будівництва та промислової і житлової архітектури
396 -1

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів Ринок 10.